

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6 III
Rekopisi se ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon števil. 30, upravnništvo števil. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana števil. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-30, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a. Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Pred parlamentom.

Danes se bo nova vlada predstavila narodni skupščini. Listi razglašajo sklicanje parlamenta kot višek političnih senzacij in se čudijo, kako da vlada s tako majhno večino, kakor pravijo, stopa že takoj pred skupščino.

To čudenje je znamenje, da smo pri nas žal že le preveč pozabili na parlamentarna pravila, ki jih edina samo še SLS dosledno vzdržuje. Prejšnjim Uzunovičevim vladam se ni mudilo s sklicanjem skupščinskih sej, čeprav so si te vlade nadevale naslov seljaške demokracije. Sedanja vlada se pa bo na zahtevo SLS takoj predstavila narodni skupščini. To bo drugi korak nove vlade, ki dokazuje, da boče vlada opustiti žalostno tradicijo izbegavanja in neplodnega žongliranja in postopati po običajih demokratičnega parlamentarizma.

Prvič se je nova vlada predstavila javnosti v finančnem odboru. Priznamo, da smo ta nastop s bojaznivo pričakovali. Saj je SLS našla na vladni mizi že od radikalov in radičevcev izdelan proračun, rok za končno debato in sklepanje o proračunu poteka in ni bilo videti nobene možnosti, da bi se v tem proračunu moglo bistveno popraviti, kar je centralizem vseh sedem let zagrešil.

Naš strah je bil popolnoma neopravičen. Delegacija SLS v vladni večini je dosegla, da se je zvišal eksistenčni minimum na 6000 Din, česar SDS in Radič nista mogla izvojevati, da sta bila leta in leta v vladi. Najvišja shvenška kulturna zavoda, vseučilišče in gledališče, sta z vstopom SLS dobila za prihodnje leto sredstva, da se bosta mogla brez večje siske razvijati. To je dosegla SLS takorekoč preko noči. Nobeno vpitje in hujskanje jutrovecv teh zaslug ne izbrisce.

Prva seja finančnega odbora je pokazala, da si je SLS izgovorila res veliki vpliv na vodstvo državnega gospodarstva in nas uverila, da bodo vse nadaljnje izpremembe in dopolnitve finančnega zakona sama nepretrgana vrsta izboljšav v korist Sloveniji.

Narod bo hvaležen SLS, da je v tem najtežjem položaju sprejela težko breme odgovornosti v vodstvu državnih poslov že zato, ker ji bo dana prilika, da prepreči vsaj nekatere nove nesreče, ki bi bile prišle nad nas, če bi se bil sprejel proračun po prvotnem načrtu ki nam je ostrigel univerzo, kmetijsko šolo, gledališče, strokovno šolstvo itd. Ljudstvo ve, da gospodarstva, ki se je 7 let neprestano upropastalo, ni mogoče rešiti v par dnevih — tudi v par mesecih ne — in se pomilovalno smeje ubegemu dr. Zerjavu, ki je menda prvič v življenju hitel na sejo finančnega odbora. SDS je tri leta minisrovala, pa slovenskega ljudstva ni poznala. Tudi, ko je prešla v opozicijo, ji slovenski volivci niti toliko niso bili mar, da bi vsaj v soglasju z ostalo opozicijo podpirala naše zahteve. Ne! Nikoli ni noben poslanec SDS odprl ust za slovenske zadeve. Sedaj, ko je pa treba pobijati slovensko delegacijo v vladni večini, je dr. Zerjav prvi na mestu. Predebela je taka demagogija, da bi učinkovala!

Kakor so dogodki v finančnem odboru važni in častni za SLS, vendar še daleč niso bili sami odločilni za njen vstop v vlado. Danes govorimo lahko že jasno in odkrito: Če bi delegacija SLS odklonila vstop v vlado, bi se bil Uzunovič v sili moral obrniti na Svetozarja Pribičeviča, ki je na to povabil že komaj čakal. V Slovenijo bi se bil povrnil žerjavovski režim. Ta je menda vsem še v dovolj žalostnem spominu. V sedanjem položaju pa bi bila vlada SDS za Slovenijo še usodnejša. Postavljajo se temelji oblastnim samoupravam. SDS teh samouprav noče in dokler je bila v vladi, je sabotirala njih izvedbo. Potom svojega vpliva v osrednji vladi in potem velikih županov bi ta stranka onemogočala sploh vsako delo oblastnih samouprav, tako da bi bil vsak njihov korak vnaprej obsojen na neuspeh. Da SLS omogoči oblastnim skupščinam vsaj skromen začetek in eksistenco, da jim utre prve stopinje, to je bil eden najvažnejših nagibov, da je stopila v vlado. Oblastne skupščine potrebujejo finančnih sredstev, potrebujejo točnejše opredeljene svoje kompetence, potrebujejo sodelovanja in podpore centralne vlade — pa naj bi SLS ostala zunaj in mirno gledala, kako bi dr. Zerjav pomagal samoupravo Slovenije zadrževati in onemogočati?

SLS pa je pokazala tudi svojo odločno voljo, da ohrani to državo in pomaga pri njenem ozdravljenju. Naš državni voz je nedelavnost prejšnjih vlad in zbornice pripirala v popolni zastoj. Okrog nas rastejo vedno novi sovražniki, ki s posebnim apetitom gledajo po

Vlada stopi pred narodno skupščino.

VLADA BO DELALA DOBRO, MIRNO IN SOLIDNO. — SAMOSTOJNI DEMOKRATI SI NE MOREJO POMAGATI Z DRUGIM KAKOR Z LAZMI.

SPLOŠNA OBSODBA DEMAGOSKEGA NASTOPA SDS V FINANČNEM ODBORU. — SAMOSTOJNI DEMOKRATI SVOJIH PREDLOGOV SAMI NISO RESNO MISLILI.

„Samouprava“ svari sam. demokrate. — Vlada se opira na ljudstvo in na zaupanje krone.

SAMOSTOJNI DEMOKRATI SO SE S SVOJIMI STRANKARSKIMI ORGIJAMI ZA VEDNO ONEMOGOČILI.

Belgrad, 3. febr. (Izv.) Kakor smo že poročali se bo jutri sesala narodna skupščina. Vlada je sklenila, da skupščino radi tega takoj skliče, da pokaže, da se ne boji stopiti pred narodno skupščino in da se čimprej prične proračunska debata, ki se mora končati do 1. aprila. Proračunska debata, za katero je skupščini ostalo samo dva meseca časa, se bo pričela 8. februarja. Poslovnik namreč odreja, da morajo od dneva, ko se poročilo finančnega odbora razdeli poslancem, preteči trije dnevi, da se lahko skliče prihodnja seja.

Večji da se mislijo seje narodne skupščine odgoditi, so torej brez vsake podlage in spadajo med tiste, ki jih objavljajo tisti, kateri so bili izključeni že vnaprej od vseh kombinacij in bodo v tem položaju tudi ostali. Vlada se skupščine ne boji. Ima dovolj močno večino, kar se je pokazalo tudi že na večerajšnji seji finančnega odbora. To glasovanje je bilo danes predmet živahnega razpravljanja. Splošno je prevladovalo mnenje, da bo vlada lahko dobro, mirno in solidno delala.

Mnogo se je komentiral ponesrečeni nastop samostojnih demokratov in njihov poraz na snočnji seji finančnega odbora. Vsi politični krogi, vladni in opozicijski, so obsojali tak demagoški nastop samostojnih demokratov. Če bi bilo sam. demokratem v resnici od tega, da bi se njih predlogi sprejeli, potem bi postopali tako, kot vsa ostala opozicija in vladna večina, da bi se namreč priključili seglasnemu sklepu, da je treba vse te predloge temeljito proučiti in predložiti narodni skupščini v sprejem. Če so to lahko storili demokrati in muslimani, katerim je gotovo prav toliko težje na zboljšanju sedanjih razmer, kakor sam. demokratom, bi lahko tudi oni to storili. Iz dejstva, da tega niso storili, se sklepa, da gre njihova politika samo v skrajno demagoško-agitacijski smeri proti sedanji vladi, posebno pa proti SLS.

To potrjuje pisanje njihovega časopisja.

Glavno glasilo sam. demokratov »Reč« je vsaki dan polna gnusnih napadov in očividnih laži. Za to današnja »Samouprava«, glavno glasilo NRS, odgovarja na to pisanje. V članku pravi, da je rezultat preteklih oblastnih volitev pokazal, kako majhna je stranka narodnih »prvoboriteljev« in da njihovo glasilo laže, da je zgubilo poslednji oslanek politične zrelosti. Nova vladna koalicija, pravi »Samoupravac«, ki se mogla kritizirati s stališča nekaterih programatičnih razlik pri strankah, ki sta jo sestavili. Vendar ti stranki soglašata v vprašanju praktične politike, katere rešitev zahtevajo redne državne in ljudske potrebe. K reševanju takšnega dela je treba iskreno pristopiti in imeti dobro voljo. Riskantno pa je sedaj delati izmišljene prognoze, posebno pa delati pesimistične prognoze, kakor dela to »Reč«. Treba je počakati in videti vladno delo, potem pa jo obsoditi po njenih dejanjih. To je edino prava pot.

Z ozirom na takšno postopanje opozicije, ki ji je glavno delo rušiti, bo morala vlada prebroditi še marsikatero zapreko. To pa pametnih ljudi ne bo motilo, da ne bi začeli delati. Ki je državi in ljudstvu potrebno. Zavedamo se velike odgovornosti pred ljudstvom in pred krono in homo storili vse, kar lahko storimo, da čimbolj zadostimo dolžnostim, ki nam jih je naložila krona. Ljudstvo pa bo presojalo naše delo.

Nadalje polemizira »Samoupravac« z »Rečjo«, da je rezultat preteklih volitev pokazal, da so vsi napori samostojnih demokratov ostali brez vsakršnega uspeha. Ta neuspeh je tako močno uplival na to, da so samostojni demokrati zgubili zdravo presojo javnih vprašanj. Zato bo treba še večkrat pokazati na takšno njihovo pisanje in delovanje, da bo ljudstvo čimprej naredilo konec besnim orgijam samostojnih demokratov, od katerih v svoji nerazumnosti pričakujejo nekateri uspehov za svojo stranko.

Prva seja nove vlade.

VLADA IMA 18 GLASOV VEČINE. — VLADA PRISTOPI TAKOJ K REŠEVANJU GOSPODARSKE KRIZE.

Belgrad, 3. februarja. (Izv.) Nocoj se je vršila prva seja nove vlade. Na tej seji ministrskega sveta je predsednik vlade predvsem izjavil, da se je sedanja vlada sestavila na podlagi rezultatov, ki so jih dale konsultacije pri kralju, in da ima zadostno večino za uspešno delovanje. Čisto matematično vzeto ima 18 glasov večine. To je večina, kakršna je imela malokatera vlada v skupščini. Vlada ne bo stopila pred skupščino s posebno deklaracijo iz enostavnega vzroka, ker se bo dne 8. februarja pričela glavna proračunska razprava. Pri tej priliki bodo vsi ministri imeli priložnost, dati politično izjavo o vseh problemih naše državne politike.

Nato so se na seji razgovarjali o tekočih zadevah, posebno pa o delu narodne skup-

ščine. Jutri popoldne ob petih se sestane narodna skupščina. Na tej seji se bo razdelilo poročilo finančnega odbora, nakar se bo debata o proračunu pričela 8. februarja, in sicer radi tega, ker skupščinski poslovnik predpisuje takšno postopanje.

Dolga debata se je vršila o gospodarskem programu. Na temelju te debate je ožji odbor ministrov dobil nalog, da v smislu tekom debate stavljenih predlogov za eno prihodnjih sej redigira poročilo in pripravi glavne ukrepe, ki jih bo vlada podvzela za rešitev gospodarskih vprašanj.

Nato se je prešlo na resorna vprašanja. Minister Srškić je poročal o odškodnini za oškodovance v Sremu in Bosni.

Najnujnejše gospodarske reforme.

POROČILO FINANČNEGA ODBORA NARODNI SKUPŠČINI O NAJNUJEJSIH UKREPIH ZA SANACIJO NAŠEGA GOSPODARSTVA.

Belgrad, 3. februarja. (Izv.) Popoldne se je vršila seja članov večine finančnega odbora. Na tej seji se je sestavilo poročilo narodni skupščini. V tem poročilu odbora se naglašalo, da se je storilo vse, da se gospodarska

kriza olajša, ker je ista povzročila stagnacijo poslov. Posledica tega je zmanjšanje državnih in zasebnih dohodkov sploh. Poročilo napoveduje sledeče smernice za sanacijo našega gospodarstva:

V tej luči se bodo danes slovenski ministri predstavili skupščini, ki naj odloči o usodi vlade. Uverjeni smo, da bo narodna skupščina pravilno sodila, obsodila SDS tako kakor jo je obsodila v finančnem odboru in izrekla vladi svoje zaupanje.

Potrebna je deatizacija državnih gospodarskih podjetij.

V valutni politiki se mora obdržati stabilizacija.

Valutna reforma se ne sme izvesti preje, dokler se ne zboljšajo gospodarske razmere.

Čimprej je treba skleniti trgovinske pogodbe z inozemstvom in pri tem carinsko politiko voditi v smislu zahtev najširših ljudskih slojev.

Davki se morajo izenačiti. Pravilno se mora tudi rešiti vprašanje davčnih zaostankov.

Tarifna politika zelo škoduje trgovini in industriji. Radi tega je potreba v interesu vseh gospodarskih krogov tarife znižati.

V poročilu se obširno govori o reorganizaciji poslov v prometnem ministrtvu, posebej o vprašanju nabave premoža in popravila voznega parka.

Glede vpokojencev se zahteva izenačenje vseh vpokojencev in revizija tistih, ki so se predčasno vpokojili.

Nadalje se tudi naglašalo, da se bodo k finančnemu zakonu še priložili amandementi, v katerih se bodo rešile važne ljudske potrebe in o katerih bo finančni odbor razpravljaj za časa načelne proračunske debate v skupščini.

Stališče nemških poslancev.

NEMCI BODO VLADO PODPIRALI. — PRISTOPI SE K REŠITVI PREVAŽNEGA VPRAŠANJA NARODNIH MANJŠIN.

Belgrad, 3. febr. (Izv.) Vse vesti, da Nemci ne bodo podpirali sedanje vlade, so brez podlage. Oni se izjavili, da bodo vlado podpirali. Popoldne sta v imenu Nemcev poslanci Moser in Schumacher obiskala predsednika vlade Uzunoviča. O tem obisku smo dobili sledeče obvestilo:

Poslanca Moser in Schumacher sta popoldne obiskala predsednika vlade Uzunoviča in se z njim razgovarjala o podpiranju vlade s strani nemških poslancev. Nemški poslanci so predsedniku Uzunoviču obrazložili svoje principiarno mišljenje glede manjšinskega vprašanja. Poročali so mu o delu nemških poslancev in o stališču nemških manjšin na manjšinskem kongresu v Zenevi ter tudi o prijateljskem sodelovanju nemških manjšin v naši državi s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah. Poslanci so mu razložili težaven gospodarski položaj nemškega prebivalstva. Naglasili so, da se želi, da bi se ugodilo željam Nemcev v smeri ozdravitve gospodarskih težkoč, ureditve in zmanjšanja davčnih obremenitev. Nadalje so razpravljali o kulturnih, posebno o šolskih vprašanjih. Predlagalo se je, da se od vsake strani delegirajo člani, med njimi tudi ministri, ki naj tvorijo stalni odbor, ki bo reševal vsa tekoča vprašanja, ki se tičejo manjšin. Predsednik vlade je sprejel te želje na znanje, ker so pravilne. Dejal je, da je po njegovem mnenju položaj dozorel, da se manjšinska vprašanja uredijo. Poslance je prosil, da bi se sporazumeli o področnostih z resornimi ministri, s katerimi bo tudi sam govoril. Končno je predsednik naglasil nemškim poslancem, da se bodo pogajanja nadaljevala v prijateljskem tonu, ne da bi se pri tem napravil na javnost vtis, kakor da so se rezultati dosegli samo pod vtisom trenutnih razmer.

Konferenca dr. Korošca z ministrom dr. Peričem.

Belgrad, 3. febr. (Izv.) G. dr. Korošec je danes obiskal zunanega ministra dr. Periča in se z njim več kot eno uro razgovarjal o vseh zunanjepolitičnih vprašanjih in o smernicah naše zunanje politike. Kakor smo zvedeli, bo zunanji minister pozval k sebi tudi načelnike drugih strank, da jim bo pojasnil naš zunanjepolitični položaj.

Prijateljski razgovor med dr. Korošcem in Demokratsko zajednico.

Belgrad, 3. febr. (Izv.) Časopisje že mirno presoja sedanji položaj. Prvo razburjenje pri nasprotnikih se je že poleglo. Danes poroča časopisje o pogajanjih med vlado in Demokratsko zajednico za razširitev sedanje vlade. Posebno naglašajo, da je dr. Korošec imel sestanek z uglednimi prvaki Demokratske zajednice in da posreduje, da bi se sedanja vladna koalicija razširila z Dem. zajednico. Te vesti se z ene, kakor z druge strani demantirajo, češ, da so bili ti razgovori čisto zasebne narave, ki so v navadi med prijateljskimi politiki in da pri teh razgovorih ni prišlo do konkretnih pogajanj.

Napetost med Anglijo in Rusijo radi Kitajske.

London, 3. febr. Odgovor kantonskega zunanjega ministra Cena, da ne podpisuje sklenjenega sporazuma, dokler Anglija zbira svoje čete na Kitajskem, je na tukajšnji politični javnost učinkoval izredno neprijetno. Odpor kantonske vlade je prišel nepričakovano, ker je vodil Cen pogajanja brez pridržkov glede angleških čet in je bil izjavil, da je pripravljen skleniti z Anglijo začasn sporazum. Tukajšnji politični krogi so prepričani, da je napravil Cen ta nenadni okret pod neposrednim vplivom iz Moskve, ki jo v Kantonu zastopa Borodin. Konservativna javnost je skrajno ogorčena in znova zahteva, da se takoj prekinejo diplomatski odnosi z Rusijo. Ta zahteva dobiva topot poseben poudarek še od druge strani. Predsednik Rusko-azijske družbe je namreč prav sedaj objavil izjavo, da so se vse nade, da bi se s sovjetsko vlado dosegel sporazum glede vrnitve 12 milijonov vrednega družbenega premoženja, ki so ga bili sovjeti svoj čas zaplenili, izjalovile. Predsednik zahteva, da se diplomatske zveze z Rusijo prekinejo in tako sovjeti prisilijo k pameti. Ta nastop predsednika Rusko-azijske družbe vzbuja tem večjo pozornost, ker je predsednik doslej zastopal stališče sporazuma z Rusijo.

Konservativni, pa tudi liberalni listi pišejo, da je treba razčistiti razmerje z Daljnim Vzhodom. »Times« pravijo: »Stojimo pred resnim vprašanjem, ali imamo opraviti s Cenom, čegar legitimne nacionalne aspiracije gredo mnogo predaleč, nego da bi se mogle priznati — ali pa imamo opraviti s spletko, boljševiskih prevratnih elementov, ki izrabljajo kitajsko narodno gibanje v svoje lastne svrhe.« — »Daily Telegraph« pravi: Ako se potrdi vest, da so pogajanja v Hankovu razbita, bo jasno ne le Angliji, marveč celemu svetu, da so navidezni oblastniki v Hankovu le služabniki in orodje Borodina. Podobno pišejo drugi listi. Celo liberalni »Daily News« zastopa mnenje, da vplivajo na Ceno anglofobski člani njegovega kabineta in drugi boljševiski elementi.

Casopisje delavske stranke pa ostro pobija angleško politiko na Kitajskem. »Daily Herald« objavlja pogovor z ruskim opraviteljem poslov Rosengolzem, ki izjavlja, da Borodin nikdar ni bil v službi sovjetske vlade in da le-ta nikakor ni odgovorna za njegovo delo. Na drugem mestu ugotavlja list, da je Cenov odgovor popolnoma logičen. Chamberlain se igra z ognjem, dasi je bil pravočasno posvarjen. Edina pot za trajno in mirno rešitev je odkrit razgovor. Toda navzočnost britskih čet na Kitajskem je granitna skala, ob kateri se morajo razbiti vsa pogajanja.

London, 3. febr. Včeraj se je vršil izreden ministrijski svet, ki se je pečal s položajem na Kitajskem. Vladni krogi smatrajo položaj kot zelo resen. Chamberlain ne namerava popustiti in se bo koncentracija čet po programu nadaljevala.

London, 3. febr. Amerika je protestirala proti temu, da bi se angleške čete nastavile na ozemlju mednarodne naselbine. Angleške čete so se nato umaknile v barake v Jesfield-parku. Angleška vlada je pa brzojavila, da se čete ne smejo nastaniti izven mednarodne naselbine, marveč naj se nastanijo na ozemljih, ki so angleška last. Cete so tako ostale brez stanovanja.

V London, 3. februarja. (Izv.) V tukajšnjih merodajnih krogih se doznava, da se je podpis dogovora glede britanskih koncesij v Kiukjangu ter Hankovu le odložil, ne pa pre-

kinil. Pogajanja se bodo nadaljevala na podlagi angleških predlogov.

V Sanhai, 3. februarja. (Izv.) Čujejo se vesti, da namerava kantonska vlada poslati čete proti Sanhaju, da ga zasedejo, priden bi se izkrcal angleške čete.

V London, 3. februarja. (Izv.) Vlada se je na današnji seji bavila s položajem na Kitajskem. Po končani seji je vlada dala izjavo, da se pogajanja med Cenom, kantonskim zunanjim ministrom, ter O'Malleyem, britanskim poslenikom, niso prekinila, ampak samo odložila.

V London, 3. februarja. (Izv.) »Westminster Gazette« poroča, da ne bodo pristale britanske vojne ladje v Sanhaju, če bodo tam mošnje kitajske oblasti jamčile za življenje in imovino angleških državljanov. — »Daily Express« pa doznava, da se bodo izkrcali angleške čete v Honkongu ter v Veihaiveju mesto v Sanhaju.

V Tokio, 3. februarja. (Izv.) Zunanji minister je dal izjavo, da niso Japenci na Kitajskem nikakor ogroženi. Če bi se pa izvršila zločina nad življenjem ali imetjem japonskih državljanov, potem bo storila japonska vlada ukrepe, da taka zločina prepreči. Trenutno pa ne sili položaj, da bi se poslale japonske čete na Kitajsko.

Cangleolinove grožnje in zahteve.

London, 3. febr. Včerajšnji Reuter poručuje, da so se angleško-kitajska pogajanja v Hankovu med Cenom in O'Malleyem razbila. Istočasno so se pa začela pogajanja med angleškim poslanikom v Pekingu Lampsonom in Cangleolinom.

Cangleolin je v prvem pogovoru zagrozil Angliji z vojaško akcijo, ako bi angleške čete zasedle Šangaj. Potem je pa zahteval posojilo 200.000 dolarjev, ki ga potrebuje za zadostno vojaško varstvo na Kitajskem živčih tujcev. Za posojilo naj jamči Anglija, v varnost pa naj služi dodatna carina, ki se pobira od januarja dalje. To zahtevo Cangleolina je Lampson sporočil v London, a je ni priporočil, češ da je varnost, ki jo nudi Cangleolin v dodatni carini, zanesljiva. Cangleolin je namreč te dni odpustil iz službe britskega carinskega inspektorja Sir Francis Agena, ker se je branil pobirati višjo carino.

ITALIJA SE PRIDRUŽUJE ANGLEŠKI VOJAŠKI AKCIJI NA KITAJSKEM

Rim, 3. februarja. »Giornale d' Italia« objavlja obširno poročilo iz Londona, ki pravi, da se Italija pridružuje angleški vojaški akciji na Kitajskem. V ta namen se vrše med angleško in italijansko vlado živahna pogajanja. Poročilo napada in smeši kitajsko nacionalistično stališče nasproti Evropi in ostalemu kulturnemu svetu in pravi, da morajo evropski in ameriški trgovini ostati vrata na Kitajsko brezpogojno odprta in da morajo ostati v veljavi vse dosedanje pogodbe in pravice. Razen tega je jasno, da se mešajo v kitajsko nacionalistično gibanje tuji elementi predvsem Moskva. V Šangaju je treba braniti splošno načelo in splošno pravico kulturnega sveta. Golovo je, da bodo to stališče osvojile druga za drugo tudi ostale prizadete države. Italija se pridružuje Angliji v obrambo narodnih interesov na Kitajskem. V kitajskih vodah se že nahajajo italijanske vojne ladje »Libia«, »Caboto«, »Carlotto« in »Muggin«; če bo treba, se bodo dala nadaljna sredstva za sodelovanje. Treba je delati ne govoriti; to je v duhu fašistovskega režima.

Nova nemška vlada za revizijo versailleskega miru.

Berlin, 3. februarja. Karel Radek je v »Izvestijah« objavil članek, v katerem se peča z novo vlado v Nemčiji. Radek pravi, da bo nova vlada po vsej priliki vodila dosedanje nemško realno politiko, ki gre za tem, da od koraka do koraka drobi versailleski mir in ga končno zruši. Udeležba nemških nacionalcev na vladi bo samostojnost nemške politike le še okrepila in pospešila. Ta Radekova izjava prinaša glasilo zunanjega ministra Stresemanna — »Tägliche Rundschau«. Od svoje strani dodaja list: »Na splošno moremo z Radekovimi izjavami soglašati, samo beseda »zrušiti« ni na pravem mestu. S to besedo se veže pojem sile in na nasilno odstranitev versailleske pogodbe seveda ne misli ne nova vlada ne kak drug pameten človek v Nemčiji. Pač pa bo nova vlada, kakor je prejšnja, delala na reviziji versailleske pogodbe v zmislu politične pameti in obnove mirovnega duha. Tu bo treba versaillesko pogodbo še temeljito očediti.«

Izjava nove nemške vlade.

V Berlin, 3. februarja. (Izv.) Na današnji seji državne zbornice je podal dr. Marx vladno deklaracijo. V vladni izjavi se poudarja, da je osnova vsega delovanja priznanje pravne veljavnosti v Weimarski ustavi uzakonjene republikanske državne oblike. Simbol nemške preteklosti je kultura na krščanski podlagi.

stranka vstop v novo vlado, v kateri je Gessler ohranil svoj dosednji portfelj, odklonila, je Gessler prijavil svoj izstop iz stranke.)

Davki.

Sedaj, ko je finančni zakon in proračun že sestavljen, ko se mogoče samo še malenkostne izpremembe, je SDS stavila predlog, naj se ukine kar dve tretjini vseh davkov: dohodarina naj se odpravi, davek na poslovni promet naj se zniža na polovico, 500 odstotna in 30 odstotna naklada naj se zniža na polovico!

Vprašamo: Zakaj tega ni storila SDS, ko je bila na vladi? Zakaj teh predlogov niste stavili tedaj pod RR vlado, ko se je začela razprava o proračunu? Zato, ker Vam ni za zboljšanje proračuna, ampak le za hujškanje proti SLS.

Davčne oprostitve pa nove hiše se morajo brez dvoma doseči tudi za prečanske kraje, kajti krivica je, da ima Beograd to olajšavo za 30 let, Ljubljana pa le za 6 let. Toda to naredbo ste izglasovali vi. Te naredbe je kriv vaš centralizem!

Krute gostilniške tikse bo res treba omiliti, toda upostavili ste jih vi, SDS!

Davek na ročno delo je krivica in ga bo treba odpraviti, res je to. Kadar bo to mogoče, bomo zopet popravili strašno krivico, ki jo je napravila slovenskemu delavcu SDS!

Kronske upokojenci so socialna sramota. Zakaj jih niste izenačili g. dr. Zerjav, ko ste bili minister za soc. politiko?

Redukcija uradniških doklad je absurda. Zakaj se SDS do včeraj ni spomnila na uradnike? Zakaj ni podpirala tozadevnih svoječasnih predlogov posl. Kremžarja?

Vse to so strašne napake vlad, pri katerih sta sodelovala dr. Zerjav ali Pucelj. Za vse te davke odgovarja SDS, HSS in NRS. SLS je te stvari prevzela v že izdelanem proračunu, ki ga sedaj ni mogoče delati nanovo. Te zadeve segajo v osnovo proračuna, ki se zruši, če bi se jih dotikali. Finančni minister že itak nima sredstev in če mu črtamo dosedanje, je treba novih virov. Vsak analfabet ve, da so take reforme sedaj nemogoče.

Zagotavljamo pa SDS, da bodo še nadaljnje seje fin. odbora dokazale, da bo SLS več storila za slovenskega davkoplačevalca že v sedanjem momentu kot SDS, odkar obstoja!

Izjava ministra dr. Kulovca.

Ko je dr. Kulovec odhajal od zaprisege, so ga zaustavili časniki in ga vprašali, kako bo mogel delati v tem ministristvu, za katerega so se po načrtu finančnega zakona črtala skoro vsa finančna sredstva. Dr. Kulovec je izjavil: Mi hočemo in upamo, da bomo uspeli, da dosežemo potrebne izpremembe in tiste kredite, ki so potrebni za funkcioniranje ministristva za kmetijstvo in vode, ki je eno najvažnejših resorov v naši državi.

Seja vodstva Radičeve stranke v Zagrebu.

Vsi poslanci HSK so prišli na sejo vodstva stranke, na kateri je predvsem Radič poročal o razvoju zadnje vladne krize.

V svojem poročilu je Radič naglašal, da HSS še vedno hoče v vlado, in sicer najraje v vlado široke koncentracije, ki naj bi jo tvorili radikali, Davidovič, Radič in Korščec. — Značilno je, da je Radič parkrat izjavil, da je treba, da je v vladi tudi SLS. Po njihovih prejšnjih izjavah je ta Radičev preokret vse-kako značilen. Tekom člega govora se je Radič ponujal radikalom in razlagal, kako se HSS z radikali izborni razume in kako tudi radikali uvidevajo, da je potrebna vlada s Hrvati.

Napadal pa je Radič Božo Maksimoviča. Primerjal ga je z Rade Pašičem in ga nazival največjega volivnega korupcionista v državi.

Demagogija pri Kmetijskem listu.

Da je g. Pucelj žal, da ni v vladi, to je popolnoma razumljivo. Da zaradi tega tudi Radič rolni, nekdo da je izgubil vso pamet, je tudi razumljivo. Oba sta se v vladi jako dobro počutila. Da pa njuno čusposljsko skuša ljudi tako brezvestno nalegati, zakaj da nista več v vladi, to pa presega meje razumljivega. Saj tudi »smotljivo« slovenski kmetje niso tako bešasti, da bi mogli kaj takega verjeti. Pnietski list od 29. t. m. dopoveduje svojim pristancem, da Radič zato ni v vladi, ker se bori proti korupciji! In SKS da je vedno vodila neizprosno boj proti radikalni korupciji! Radič je dve leti sedel z radikali, katerim očita korupcijo, v vladi in ga korupcija pri tem ni čisto nič motila! Niti prsta ni ganil Radič, da bi obojenini korupcijo. Davidovičev kabinet, ki je hotel uzakoniti protikorupcijski zakon je Radič zahrblno vrgel. Ko je lani opozicija začela javno kampanjo proti korupciji, jo je Radič smešil! Radičeva vladna stranka je imela tako v skupščini kakor v anketnem odboru nešteto krat priliko prijeti korupcijo za glavo, pa ni nikoli nič storila, ampak je korupcijo še ščitila s tem, da je razčiščenje zavlačevala. Če je Radič kdaj kaj zoper korupcijo znil, je naslednjega dne vse preklel. Da je zdaj zletel iz vlade, na tem je njegovo »antikorupcionistično« stališče čisto nedolžno. On bi bil jako rad ostal zopet v vladi, če bi mu bil žrtvoval Maksimoviča, kojega glavo je zahteval, ker ga

dolži, da je on kriv velikega padca Radičevih glasov pri oblastnih volitvah. Saj se še danes radikalom na vso moč ponuja, kakor je videti iz seje vodstva HSS v Zagrebu in bi tudi z SLS stopil v vlado — zdaj, ko je uvidel, da njegove denunciacije niso nič izdale. Pa tudi Maksimoviča bi mirno požrl, če mu bodo le radikali odprli vrata v vlado. Kar se tiče SLS, pa je vedno pobijala korupcijo in jo tudi bo, pa ne zgolj z besedami kakor gg. Radič in Pucelj, ampak dejansko.

Slovenci v vladi.

»Nar. Dnevnik« pozdravlja vstop SLS kot večinske stranke Slovencev v vlado, poudarja današnji težki položaj Slovenije in njene potrebe in zahteve, in zaključuje: »Ne odločuje SLS sama v vladi in zato ne bo mogla doseči vsega, kar bi hotela. Toda popolnoma zadoštuje, če bo s svojim delom dokazala, da je vedno vodila le slovensko politiko in potem sme biti prepričana, da se bo morala braniti le pred očitki strankarjev, ne pa tudi pred očitki Slovencev. Le od njih je odvisno, pred kakšnimi očitki se bo branila.« — Mi smo prepričani, da bo delo SLS v vladi za slovensko ljudstvo koristno, zato je šla v vlado, je pa tudi to golovo, da ko bi SLS za Slovenijo tudi čudeže ustvarila, bodo njeni nasprotniki vpili, da ni nič naredila. V tem se posebno odlikuje SDS-arski tisk, ki je že vnaprej uprizoril besno gonjo proti SLS radi dejanj, ki jih sploh še niti storila ni. Morda pa bo »N. D.« k temu porekel: Ravno to vpije je merilo za delo SLS; čim boljše bo to delo, tem bolj bodo strankarji vpili, očitali in napadali. Veselilo bi nas, če je »N. D.« tudi tega mnenja

Demagogija.

O demagogiji SLS bi rad nekaj šefljaj starina »Narod«, pri tem pa razlaga svojim bravcem čno najgrših demagogij, kar jih je kdaj svet videl, namreč nastop SDS-arjev v finančnem odboru. Ko so preje, ko je bila SLS še v opoziciji, vsak predlog, stavljen od njene strani v korist Slovenije, sabotirali in niti eden SDS-arski poslanec ust odprl, da bi bil tak predlog kako podprl, zdaj pa, ko je SLS v vladi, so pograbili te klerikalne predloge in jih stavili v finančnem odboru kot svoje lastne predloge. In ker »Narod« ne ve, kaj je demagogija, je k temu pridjal še to-le demagogijo: »Kot rečeno, so neke predloge, ki sta jih poslancu SDS (Zerjav in Demetrovič) predložila, svojčas poslanci SLS uporabljali kot hujškanje naše javnosti proti nenasitnemu centralizmu.« — Torej so bili SDS-arji preje proti tem klerikalnim predlogom zato, ker so pomenili »hujškanje proti centralizmu«, zdaj pa, ko te iste predloge stavijo oni sami, so ti predlogi edina možnost za zboljšanje gospodarskega stanja Slovenije, kakor to poudarja »Narod«. Seveda pa ni SDS-arjem prav nič za to gospodarsko zboljšanje Slovenije, ampak jim gre samo za hujškanje proti SLS: preje so hujškali s tem, da so bili proti njenim predlogom, zdaj pa hujškajo s temi njenimi predlogi proti njej. To je demagogija vseh demagogij.

Papige.

Ko so prejšnja leta poslanci SLS govorili v finančnem odboru in stavili svoje predloge za omiljenje davčnih bremen, jih je SDS proglasila za protidržavne hujšake, ki nimajo zmisla za državne potrebe. In vendar je bilo tedaj te predloge še mogoče izpeljati, seveda leto za letom težje.

Predvčerajšnjem pa so se zbrali k seji fin. odbora vsi tisti prvaki SDS, ki se poprej sej tega odbora sploh niso udeleževali in ki so najtorej pogosto denuncirali SLS, da »dela vso svojo politiko na podlagi protidržavnosti«.

Ti prvaki SDS so vzeli v roke vse »protidržavne« predloge SLS in jih dobesedno ponovili. To pa po njihovih pojmihi ni demagogija in hujškarija!

Srbski davčni zakon.

Najgrša barbarija uganja »Jutro« s srbskim davčnim zakonom, ki naj še razširi na vso državo. Prav, bili ste tri leta v vladi, pa bi bili to storili! Zakaj pa niste? Bili ste v srbski vladi. Zakaj niste raztegnili srbskega zakona? To je eno na naslov SDS.

Drugo pa pomeno razsodni javnosti, da je na zahtevo SLS že vzela posebna komisija poslancev vladne večine ta zakon v pretrse in ko prouči njegovo primernost, bo stavila predloge. Srbski davčni zakon ima svoje dobre, pa tudi svoje slabosti in je še veliko vprašanje, kakšen bi bil njegov učinek.

Denuncijant Radič.

Belgrajska »Pravda« priobčuje razgovor g. S. Radiča z novinarji, v katerem je med drugim tudi povedal, kaj je govoril pred krajem proti SLS. »Jaz sem povabil — pravi g. Radič — dr. Korščec na razgovor, da mi povem, kaj sem govoril kralju o njegovem volivnem programu. On (Korščec) ima poslanec v skupščini, ima tisk, ima shode, in če je vlada proti veri, naj vlado pobija v parlamentu. On je v tem progasu rekel, da ima duhovnik pravico s prižnico pobijati vlado, če je proti veri. To je strašna stvar, to pomeni državo nad državo!« — Ker v volivnem progasu SLS o veri sploh ni bilo govora, najmanj pa kakšna besedila o tem, kar je g. Radič pripovedoval kralju, se iz tega vidi le, kako je

mož lagat. Lagal pa je zato, da je mogel denuncirati. V tem je postal torej g. Radić stranki denunciranja Slovencev nevaren konkurent.

REPARACIJA KRIVICE.

Belgrad, 3. februarja. (Izv.) Dr. Jerino, ki je bil politično preganjan in kljub protestom prebivalstva od Pucja prestavljen v Kastav, je minister dr. Kulovec zopet prestavil v Laško.

DRŽAVNI ŽELEZNIŠKI PROGRAM.

Belgrad, 3. februarja. (Izv.) Danes se je vršila širša konferenca zastopnikov vseh gospodarskih korporacij iz cele države radi železniškega programa za nadaljnjih 20 let. Predsedoval je univ. prof. Mitrović. Plenum je v celoti sprejel program ožjega odseka. Za Slovenijo je sprejeta prioriteta za železniške zveze Rogatec—Krapina, St. Janž—Sav-nica, Kočevje—sušaška proga. Trasiranje proge se prepusti strokovnjakom v minist-rstvu, katere naj vodijo geološki in drugi važni momenti. V drugo linijo so sprejete proge Kočevje—Straža—Brežice.

Beleške

△ G. Pirkmajer kompenzacija za g. Že-bota. Mariborski »Jutro« dopisnik zna pove-dati v četrtkovni številki o zameri, ki je iz-bruhnila med mariborskimi SLS voditelji in to radi tega, ker je baje dr. Korosec prezl mariborske ministrske kandidate. V pojasnilo povemo »Jutru«, da zastopa minister dr. An-drej Gosar kot poslanec Trbovlje in Prevalje, g. minister Dušan Sernee je pa mariborski rojak. O kaki zameri ne more biti niti govora, pač se pa strinjamo z »Jutrovo« ugoditvijo, da bo radi tega, ker ni postal g. Zebot mi-nister, obglavljen g. Pirkmajer. Hvalevredno, ker nam »Jutro« samo ponuja kompenzacijo, le kako je neki pri sreč g. Pirkmajerju, ker glavno SDS glasilo ponuja njegovo glavo kar na krožniku.

Pogajanja z Rusijo?

Zagreb, 3. februarja. Današnji »Jutarnji list« poroča iz Budimpešte, da je novoimeno-vani jugoslovanski poslanik v Berlinu, g. Ba-lugdžič, takoj po svojem prihodu objaskal ru-skega poslanika in z njim dalj časa konferiral Madžarski diplomati trde, da je to začetek pogajanja za rusko-jugoslovansko zblizanje; menijo pa, da je storil Balugdžič ta korak na svojo roko brez odobritve jugoslovanske vla-de. Madžari pričakujejo te dni svojega posla-nika iz Berlina, da bo o tem predmetu obšir-neje poročal.

NOVI POSLANIKI V RIMU.

Rim, 3. februarja. Dne 1. t. m. je dospel semkaj novi madžarski poslanik Andrej Hory, ki je bil dosedaj poslanik v Bel-gradu. Njegova misija se smatra za zelo važno.

Včeraj pa je dospel v Rim novi sovjetski poslanik Kamenjev. Oba poslanika so po-zdravili na kolodvoru zastopniki italijanskega zunanega ministra.

DEMENTI.

Kraljevi generalni konzulat Italije v Ljubljani nas prosi, da objavimo sledeče: Kraljevo italijansko poslanništvo v Belgradu demantira najabsolutnejše vse vesti, objavlje-ne pred kratkim v nekaterih časopisih, ki jih je povzel v članku 29. januarja t. l. tudi naš list (mišljen je dopis v »Obzorju«, ki so ga posneli tudi ostali jugoslovanski listi), glede spora med krono in predsednikom italijan-ske vlade. Vse tozadevne vesti so, tako izjav-lja italijansko poslanništvo, brez vsake podlage in jih je smatrati zgolj kot tendenciozne.

v Praga, 3. februarja. (Izv.) Danes so iz-pustili iz ječe dr. Eislerja, ki je postal znan radi Koburgove afere.

Janko Lenček:

Zastopniki slov. mladine pri slavnostih v čast sv. Alojziju v Rimu.

Potovanje je jako prijetna stvar. Se pri-jetnejša pa je, če potujejo skupaj mladi fant-je, vsi istega mišljenja in hotenja, ki gredo na pot v mesto, ki se imenuje večno. Gredo, noseč v srcih veliko idejo, ki jih družijo, ki jih napravi za iskrene prijatelje.

Tako je bilo z nami. Bilo nas je deset in vsi veseli, polni hrepenenja in mladostne navdušenosti smo zapustili Ljubljano, ki je kmalu izginila za nami.

To je bilo 26. decembra ob 5. uri zjutraj. Ne bom popisoval, kako smo potovali do Rima, saj je bila pot po Italiji že tisočkrat »pisana, in gotovo bolje, nego to premore mo-je pero. Ko smo dospeli v Rim, so nas pričaka-li trije gojenci kolegija »Germanik«, en Slovenec in dva Hrvata. Z nami skupaj so po-tovali namreč tudi Hrvati, 14 fantov, s kate-rimi smo se takoj v začetku prijateljsko in bratsko počutili. Ker smo prišli v večno mesto zaradi slavnosti katoliške mladine v čast sv. Alojzija, smo po okrepčilu v restavraciji na trgu Sv. Petra, kjer smo dobili stanovanje in hrano, odšli v cerkev sv. Ignacija, kjer je grob sv. Alojzija in sv. Janeza Berhmansa. Baš tedaj so namreč prinesli tja glavo sv. Alojzija in jo položili na njegov oltar. Cerkev

Kdo sabotira?

Maribor, 3. febr. 1927.

Iz bližine velikega župana je prišel od-govor v »Jutro« in »Tabor« na naše odklo-nilno stališče prostovoljnega sodelovanja z velikim županom. Že včeraj smo poudarili, da smo se na to stališče postavili zaradi nelojal-nosti, ki jo je veliki župan Pirkmajer vedno kazal napram SLS. Navedli smo le dva zgle-da, ki že precej osvetljujejo njegovo postopa-nje in odobrjuje naše. Ker pa se zavrača na našo SLS sumnja, da bi ne želela delati v oblastni skupščini, izjavljamo ponovno, da bo-mo delali, pa — brez dr. Pirkmajerja. Če mi odklanjamo sedaj njegova vabila v sosvet, kjer našo SLS postavlja v isto razmerje z vsako drugo, tudi najmanjšo skupino, to ni sabotaža dela v oblastni skupščini, pač pa je odklonitev sedanjega velikega župana, ki je res vedno našo stranko sabotiral, ki ji je ved-no hotel vzeti priliko, da bi v samoupravnih edinicah mogla delovati.

Poleg že dne 1. februarja t. l. v »Slov.« navedenih dveh slučajev imamo na razpolago še nešteto drugih. Naj veliki župan dr. Pirk-majer pove, kako je razpustil okrajni zastop v St. Lenartu, v Slov. Bistrici, kjer je povsod do 80—90% ljudstva v taboru SLS, pa je dal ta dva zastopa v premoč demokratu! Naj pove, kak protest je prejel od članov okr. za-stopa v Slovenjgradcu, ki so prišli osebno nad njega in mu povedali, da vsi odstopijo, če se njihovega odbora dotakne. In moral ga je pu-stiti. Dobro bi bilo nadalje izvedeti, kako je s Celjem, kjer je baje že bil pripravljen ukaz, da dr. Senekovič iz tabora SDS postane ge-rent. Treba pa bo pogledati še bolj v delo-vanje velikega župana dr. Pirkmajerja, da se bo popolnoma pokazala — njegova sabotaža ljudstva in pravih zastopnikov ljudstva in njegovo protežiranje SDS. Kakor z okrajnimi zastopi je delal tudi z okrajnimi hranilnicami: vsepovsod SLS proč, pa demokrate in njihove privrsece sem! Ali ni bilo tako v Slov. Bistrici in v St. Lenartu, kjer gospodari štajerski Zer-jav, dr. Gorišek. Veliki župan se je nadalje lotil celo društev. Navedemo naj le gasilno društvo v St. Lenartu, ki ga je razpustil in med tem ustanovljenemu gasilnemu društvu, kjer ima dr. Gorišek prvo besedo, dodelil in-ventar. Po pravilih pa bi ga morala dobiti ob-čina St. Lenart. Kjerkoli je izvedel za kakega odločnega pristaša SLS, pa mu je mogel blizu, je to storil. Javnosti ni znano, kak boj se je vršil med dr. Leskovarjem in dr. Pirkmajer-jem, v katerem je bilo posebno še zadnji čas jasno, da je namera velikega župana izpod-nesti dr. Leskovarju župansko mesto v Mari-boru. Naklonjenost velikega župana napram mestu Mariboru pa je še posebno poglavje, o katerem bo očitno treba še izpregovoriti.

G. veliki župan naj se zahvali svojim pri-jateljem v »Jutru« in »Taboru«, ki so nas iz-zvali, da smo javno povedali, kar smo morali povedati. Ako želi še nadaljnje debate o tem, ali popravke, ali karkoli, smo vedno na raz-polago. Naš narod in z njim njegovi poslanci oblastne skupščine hoče enkrat povedati, da je dovolj sabotaže SLS in dovolj protežiranja neljudskih političnih skupin z najvišjega me-sta v oblasti. Zato odločno zahtevamo re-medurol

VOJAŠKI UPOR V OPORTU.

v Lisabona, 3. februarja. (Izv.) Po urad-nem poročilu, je v garniziji v Oporto iz-bruhnil upor. Večina vojaštva je ostala vladi zvesta. Vlada je takoj storila potrebne ko-rake, da se upor zaduši. V Lisaboni vlada popoln mir, nad mestom Oporto pa je pro-glašeno izjemno stanje. Po neuradnem poro-čilu se je udeležilo upora do 1000 pešcev in jezdecev garnizije v Oporto.

je bila krasno razsvetljena, našli smo nad 600 lesencev, ki so v krasnih lokih viseli od stropa. Nato se je vršila slovesnost: govor in blagoslov, ki ga je podelil kardinal. Po kon-čani službi božji smo se, prevzeti od prvih veličastnih utisov, vrnili na stanovanje, kjer smo sladko zaspali.

Drugi dan smo si ogledali cerkev sv. Petra, Vatikan, katakombe. Tudi tega ne bom popisoval; zadostuje, če povem, da je napra-vilo na našo dušo neizbrisen utis za celo živ-ljenje. Hitim k popisu slavnosti, zaradi katere smo kot zastopniki slovenske mladine prišli v Rim, da tudi mi počastimo 200 letnico kano-nizacije dveh velikih vzornikov mladine, sv. Alojzija in sv. Stanislava.

Glavne slavnosti so se vršile v cerkvi sv. Ignacija, kjer je grob sv. Alojzija. Vsak večer krasen, prekrasen govor v sijajno raz-svetljeni cerkvi, nato kardinalov blagoslov. Mladina od vseh strani sveta se je udeležila teh slavnosti, da se v imenu vseh narodov pokloni in proslavi velika svetnika.

V četrtek, 31. decembra ob 10 dopoldne je bila tam internacionalna akademija. V cerkvi, skoro nasproti Alojzijevega grobu so naredili govorniški oder, in od tam je 37 na-rodov pozdravilo svojega vzornika. V prisot-nosti več patriarhov, kardinalov, prelato-v in tisočglave množice, ki je ogromno cerkev po-polnoma napolnila, so nastopili zastopniki: Francije, Italije, Nemčije, Čehoslovaške, Polj-ske, Japonske, Mehike, Slovenije, Hrvatske, Kanade, Španske in še mnogih drugih. Prav

Kaj se godi doma

Danes zvečer ob 8. uri bo v Ljudskem domu X. prosvetni večer.

Zelo nujna dobrodelna ustanova.

Živimo v dobi socialnega in karitativnega udejstvovanja. Na vseh poljih lečijo usmiljene roke rane, ki jih prizadevajo ubogemu človeštvu današnje obupne socialne in gospodarske prilike. Po mestih, trgih in vaseh se dvigajo dobrodelni zavodi vseh vrst, otroški domovi, zavetišča za mladino obojega spola, ljudske kuhinje za stradalajoče revne sloje, hiralnice in druge brezštevilne ustanove. Osnovani so celo dobrodelna društva za izseljenice v inozemstvo. Njihov namen je, da se brigajo za naše Slovence v inozemskih deželah, da duševno in gospodarsko ne propadejo.

Dočim mi skrbni Slovenci na vseh poljih razvijamo toliko delavnost, da rešimo svoje ljudi tudi v daljnih tujih deželah, nam naši ljudje marsikje v naši domovini propadajo. To velja posebno za južne kraje naše države, kamor se selijo naši ljudje v vedno večjem šte-vilu.

V Belgradu n. pr. število priseljujočih se Slovencev tako raste, da sami Belgrajčani pravijo, da jih bo kmalu več nego v Ljubljani. Posebno je številen dotok naših deklet v Bel-grad. Trumoma prihajajo v glavno mesto naše države iskat si službe. Zal, da ni nikogar, ki bi se teh deklet v Belgradu zavzel in jim nu-dil zatočišča v težkih npravnih in socialnih ne-varnostih velikomestnega življenja.

Koliko jih tava brez službe in brez strehe po mestu in koliko se jih na ta način popol-noma telesno in duševno zgubi! Koliko jih iz poštenih slovenskih deklet postane takih, da se še imenovati ne smejo!

Zadnji čas je, da se pobrigamo mi Slo-venci za svoje najpotrebnejše svojce, ki tako hudo stisko trpe. Najti se mora denar, po-trebna sredstva in primerni ljudje (najbolje kak ženski red), da se postavi nujno potrebno zavetišče in dom za deklice, kamor bi se za-tekle, dokler ne dobe poštene službe. Dovolj dolgo smo bili brezbrizni, čas je, da vzamejo zadevo v roke tisti, ki so za to poklicani, in s pomočjo nas vseh Slovencev ustanove pre-potrebno dekliško zavetišče za Belgrad!

Slovenci v Italiji

Slovanski kurir aretiran. Neki ovaduh je iz osebnih razgovor ovadil g. Josipa Šeeka, vlakovod-ja v pokoju in očeta bivšega poslanca Virgilija Šeeka. »da skrivaj prenaša iz Trsta v Gorico propa-gandni material«. Na goriški kvesturi je bilo vse pokonci; saj je šlo za listo »maledetta propa-ganda (prokleta propaganda)«, za katero je goto-vo eden izmed glavnih slovenskih ščuvanjev. Gosp. Šeeku so vrgli mreže in ga ujeli, ravno ko se je pripeljal v Gorico s tržaškim vlakom. »Ste Vi g. Šek?« »Ne! V Gorici sploh ne poznam nobenega Šeka! Jaz sem Šeek.« »Kaj imate v torbi?« In res, policijski agen je zgrabil strastno po »propagand-nem materialu«: 50 števil »Malega lista«. G. Šeek jemoral na kvesturo. Komisarja ni bilo, čakati je moral ure in ure. Nenadoma je vstal: »Gospodje, jaz nisem še kosil. Obrzite liste, v ostalem pa ve-ste za moj naslov.« In odšel je v kosilu. Nasled-njega dne je njegov sin, ki je imel na kvesturi druge opravke, mimogrede pojasnil, da oče že nesi leta in leta iz Trsta v Gorico »Mali list« raz-prodajalec, ki ga potem prodajajo; izkazalo se je moral na kvesturo. Komisarja ni bilo, čakati je šla slabo posluje. G. komisar je odgovoril, da on nima nič proti temu, a za prenašanje lista bi mor-al imeti g. Šeek... posebno licenco in položiti kavejco v znesku 500 lir v kartelab državnega po-sojila. — Ta slučaj pač prav nazorno osveštuje, kako se je pobiralo državno posojilo na Goriškem. »Gazzettino di Venezia« je tudi poročal o tem do-godku in sicer pod privlačnim naslovom »Slovan-

Zverinski zločin.

Pred par dnevi se je odigrala na avstrijski strani v bližini državne meje žalostna drama. Neki fant je s kolom do smrti pobil mlado prekm. dekle iz Sodišince. Neizkušeno dekle se je pred par leti podalo v Avstrijo iskat službe. Službo je dobila, obenem pa je tudi zašla na slaba pota. Iz padca se je rodil greh in mlado dekle je postala nezakonska mati. Nesreča je ni izpametovala. Grehu je sledil greh in ona bi imela zopet postati mati. To je bilo fantu, ki jo je zapeljal, preveč, zato je sklenil, da se je na vsak način iznebi. Zasnoval je zviti načrt. Nekega jutra še v temi je prišel k de-kletu in ga zvalil od doma, češ, da gresta na Ti-šino po krstni list in se potem poročita. Dekle je ponudbo veselo sprejelo in brez obotavljanja sle-dilo fantu. Komaj pa sta se oddaljila od hiše za kakega pol kilometra, je začel fant dekle s kolom obdelovati in ga je tako dolgo tepel, da se je mrtvo zgrudilo na tla. Truplo je na to zavlekel v neko bližnjo mlako, kjer so ga mimoidoči našli in iz-vlekli. Preiskava je dognala, da je nastopila smrt vsled udarcev. Za brezsrčnim zločincem ni bilo treba dolgo slikati. Je že pod ključem in lahko raz-mišlja o svojem krutem dejanju, dokler pravica ne izreče nad njim sodbe, ki jo zasluži.

Nesrečna žena.

Otok Sipan pri Dubrovniku je prišel te dni popolnoma iz navadnega reda. Njegova stanovalka, Kata Leševič, je skočila v vodnjak, kar se ni zgo-dilo na tem otoku, kar pomni njegove najsta-rejši prebivalce. Sploh nihče na otoku še ne ve za noben slučaj samomora. Zato je ta novica dvignila vse prebivalstvo otoka. Vse žaluje z ubogo hčerko, ki je ostala sama in vsa žalostna popisuje, kako je mater že dva dni hudo bolela glava, kako je bila nemirna in kako je proti jutru izginila iz spalnice. Kasneje so našli njeno truplo na dnu vodnjaka.

Oproščen obtožbe umora.

Narednik Radojko Gavrilović je stal predvče-rašnjim pred vojaškim sodiščem v Zagrebu. Za-govarjati se je moral proti obtožbi, ki mu očita, da je ustrelil natakario Maro Zorman. Razprava pa je ugotovila, da je Mara izvršila samomor in da je Radojko nedolžen. Le 500 Din globe mora pla-tati, ker je imel razmerje z dekletom, ki ni bilo na dobrem glasu.

Naročajte »Slovenca«!

ski kurir aretiran. List pravi, da se je goriški policiji »po vztrajnih in potrpežljivih raziskava-njih posrečilo aretirati slovenskega kurirja gosp. Šeeka, ki je nosil »Mali list« skrivaj v Gorico. Nadalje pripoveduje list, da je bil odpravnik po-šte na goriški pošti Ivan Zvanut iz istega razloga kaznovan z globo. Stvar pa je precej drugačna. Zvanut je bil kaznovan, ker ga je neki poštni uradnik zasačil, ko je čital »Mali list«. Citati slo-venski list pa pomeni za državnega uslužbenca zagrešiti prestopok kazniv z globo! In če globa ne pomaga sledi odpust iz službe. Pozvan na od-govor je Zvanut izjavil, da mu je list daroval nje-gov stari prijatelj g. Josip Šeek. Tako je pravica zadoščeno in veselje se je zopet vrnilo na goriško pošto in kvesturo.

Preganjanja posameznikov. Te dni so pozvali na kvesturo v Pulo odvetnika dr. Kiraca in pred-sednika Puljske posojilnice Črtenico in ju tam fotografirali, izmerili in jima odvzeli prstne od-tise. Skoro iz vsake občine v Istri so pozvali kakih 10 naših ljudi in jim tam izročili prisilno izkaz-nico s prstnim odtisom.

Zopet premeščena učiteljica. Kakor ne bi bilo v zadnjem času dovolj slovenskih učiteljev odpuščenih, so začeli sedaj prejemati odloke, s katerim se kar čez noč premešajo v italijanske kraje, celo izven okvira tržaškega šolskega skrb-nišva. Prva v vrsti, o kateri smo vsaj mi ob-veščeni je učiteljica K. B., ki je 30. januarja prejela odlok, da mora s 1. februarjem nastopiti novo službeno mesto pri Benetkah. Dosedaj je službovala na Vipavskem.

vsí smo občutili, da smo tu, pred grobom sv. Alojzija, vsi bratje, brez razlike na narod-nost in jezik, da smo vsi sinovi iste Cerkve, istega večnega Boga.

Viharno pozdravljen je nastopil mehi-kanski zastopnik. Iz njegovih oči je sijal ogenj, ki je jasno govoril o vsem, kar bi rado povedalo srce v tem trenutku, zdelo se je, da prosí s pogledom, naj pomagamo, naj molimo zanje. V čisti, jasni italijanski govoril in poslušali smo ga vsi z veliko ljubeznijo in občudovanjem.

Iz vseh teh pozdravov je izzvenela skup-na prošnja mladine vseh narodov sveta do sv. Alojzija, naj nam pri Bogu izprosi one mi-losti in cnega sv. Duha, ki je navdihoval njega.

Zvečer naslednjega dne so v slovesni, nadvse veličastni procesiji prenesli glavo sv. Alojzija v baziliko sv. Petra.

Sv. oče, ki je opravil tudi pontifikalno sv. mašo v cerkvi sv. Petra, je nam, udeležem slavnosti izkazal čast, da je daroval za nas posebej sv. mašo v dvorani »delle benedizicije«. Vsi smo šli tja z utripajočimi srci, zakaj imeli smo pred seboj trenutek, ko bomo prvič ugledali papeža, namestnika Kristuso-vega na zemlji. Ko smo vstopili v Vatikan, so nas odvedli »camererie«, opravljeni v kras-ne rdeče obleke, v dvorano, kjer smo se po-stavili na kraj, odkoder bi lahko papeža kar najbolje videli. V dvorani je vladalo nervozno vrvenje in oči vseh so bile vprte tja proti vходу, kjer bi imel vstopiti sv. oče. Minute

so se nam zdele kakor ure, vsak trenutek smo pričakovali, da se odgrne težka rdeča zavesa, pri kateri sta stala dva vojaka švi-carske telesne straže, obdana v oklepe, s su-lico v roki in s čelado na glavi. In res, končno se je zavesa odgnila. V dvorani je hipoma naslala tišina, da si slišal dihanje okoli sto-ječih. Toda v naslednjem trenutku je zagrmelo in iz tisoč in tisoč grl je zadonel pozdrav sv. očcu, ki je v spremstvu nekaterih duhov-nikov in štirih vojakov švicarske garde vstopil v dvorano. Sel je mimo nas in blago-slavljal...

Popoldne istega dne smo bili sprejeti v avdijenco. Že ob poldnavnanjih so vrvele grupe od vseh smeri in se zgrinjale na ogromnem trgu sv. Petra. In pri vstopu v Vatikan so sta-li zopet švicarji in »camerierie«. Ti so klica-li posamezne skupine in jih odvajali v dvo-rane, zanje določene. Mi, Slovenci smo s Hrva-ti, Nizozemci in Čehoslovaki odšli v »sala du-cale« — vojvodsko dvorano. Tam smo čakali precej časa. Nekako ob pol dveh pa začujemo v sosednji dvorani silno ploskanje in vpitje. Vedeli smo, da bo sedaj sv. oče kmalu pri nas. In res je kmalu vstopil, spremljan od jezuitskega generala Ledochowskega, enega kardinala in nekaj duhovnikov. Stopal je ob vrstah, vsakemu dal roko, da mu jo poljubi. Prišel je do nas. Pokleknili smo. General Le-dochovski nas predstavil: »To so Slovenci.« In sv. oče odvrne: »Bravissimi Sloveni!« Pogle-dal sem mu v obraz, da si ga vtisnem v srce za vedno. Njegove poteze izražajo dobrohot-

Dnevne novice

★ **Jugoslovanski parlamentarci vrnejo češkoslovaškim obisk.** Sredi tekočega meseca se odpravi 20 jugoslovanskih poslancev v Prago, da vrnejo češkoslovaškim parlamentarcem bratski obisk. Poslanci odpotujejo iz Beograda dne 13. t. m. Posebna delegacija češkoslovaških parlamentarcev se jim odpelje nasproti do Komorna; z njo bo prišel tudi naš praški poslanik. Glavni sprejem bo na Masarykovem kolodvoru v Pragi. Na programu so razne slavnostne prireditve. V torek bo skupna seja gospodarske in kulturne komisije, v sredo pa sprejem pri predsedniku republike Masaryku in čajanka pri zunanjem ministru dr. Benešu. V soboto, dne 20. t. m., se jugoslovanski poslanci odpeljejo nazaj v domovino.

★ **Tečaj za vpoklicane novince.** Na Brezjah priredi Orlovska podzveza v nedeljo, dne 6. februarja, enodnevni poučni tečaj za člane, ki odhajajo k vojakom. V soboto zvečer sestane v samostanski dvorani. V nedeljo ob 6 sveta maša, skupno sv. obhajilo in verski nagovor. Po skupnem zajtrku primerna predavanja. Vojaški novinci, zlasti Orli ob blizu in daleč, ugodno vabljeni. Čim več nas bo, tem večje navdušenje bo. Na veselo svidenje! — Bog živi!

★ **Vpokojeni duhovniki** so dobili meseca oktobra m. l. legitimacije za trikratno polovično vožnjo po železnicah. Z letošnjim novim letom pa se je ta ugodnost ukinila. Duhovnik-vpokojenec, ki ima z dokladami vred ogromno pokojnino po 15 Din dnevno, pač bolj zasluži kakor marsikdo drugi, da se mu ugodnost polovične vožnje vrne.

★ **Smrtna kosa med Hrvatji.** Na svečnico se je v Zagrebu vršil pogreb g. Konstantina Čepuliča, vpokojenega člana stola sedmorice. Pokojnik je oče znanega znanega delavca v katoliških organizacijah dr. Avelina Čepuliča. Bil je vzoren katoličen in Hrvat ter je z največjimi simpatijami spremljal razvoj katoliškega pokreta na Hrvaškem. — Včeraj zjutraj ob 4 je v Zagrebu umrl dr. Izidor Kršnjavi na posledicah hripe. Pokojni je bil vpokojeni vseučiliški profesor, bivši šef poverjenstva za uk in bogočastje. Udeleževal se je po dovršenih filozofskih in pravnih študijah na znanstvenem, umetniškem ter literarnem polju. Posebno v zadnjem času se je pokojni bavil s pisanjem romanov. Dva njegova romana je izdalo književno društvo sv. Jeronima. Umrl je kot vzoren katolik ter član tretjega reda.

★ **Dr. Josipa Vandekerja, narodnega poslanca HSS,** so v sredo pokopali v Zagrebu. Pogrebu so prisostvovali vsi narodni poslanci HSS in velike množice občinstva. Pri grobu je govoril podpredsednik HS kluba g. Karel Kovačević, za njim pa podpredsednik stranke dr. Vlado Maček.

★ **Umrl je včeraj popoldne v Godešću pri Škofji Loki g. Matej Naglič,** železniški čuvaj v pokopu. Pogreb bo v soboto dopoldne. — V Podčetrtku je na svečnico umrl poštár g. Slavko Gobec. — V Zagorju je včeraj umrla gđ. Ljudmila Zgur. Svetila jim večna luč!

★ **Umrila je dne 14. januarja po kratki, zelo mučni bolezni v Kladanju v Bosni gospa Julijana Domanjko** rojena Koren, soproga bolničarja ondote okrajne bolnišnice g. Ant. Domanjka. Zapustila mu je dve hčerki-novorojenki. Naj počiva v miru!

★ **Francosko-jugoslovanska slavnost v Strassbourgu.** Skupina Jugoslovancev z g. Spalajkovičem na čelu je bila te dni gost abraškega naučnega odbora v Strassbourgu. Vršile so se razne prireditve in sprejemi, na katerih so bili navzoči predstavitelji civilnih in vo-

jaških oblasti. G. Spalajković je v svojem govoru naglasil francosko-jugoslovansko prijateljstvo. Potem pa je izjavil, kako mora tvoriti temelj jugoslovanske politike načelo: Balkan balkanskim narodom. To načelo je edino zdravo in pravilno in zato tudi vedno zmagovito. Ako bi se ne bila Avstro-Ogrska vrvala na Balkan, ne bi bilo došlo do svetovne vojne. Balkan balkanskim narodom, to je jamstvo za evropski mir. Zato je naloga Društva narodov, da skrbi za izpolnjevanje tega načela in ga ne dovoli nikomur in pod nobenim pogojem kršiti.

★ **Vračunanje vojaške službene dobe za osnovno plačo.** Pokrajinsko nadzorništvo finančne kontrole v Ljubljani je pod št. 17.709 z dne 3. decembra 1926 priobčilo, da odlok z dne 26. oktobra 1926, št. 5170 ex 1926, naslovljen na vsa oblastva, urade in organe v področju predsedstva delegacije ministrstva financ v Ljubljani, v katerem je delegacija sporočila, da je kabinet g. ministra financ v Beogradu pod št. 5463 od 16. oktobra 1926 g. finančnega delegata dr. Šavnika obvestil, da se bo v bodoče glede vračunanja vojaške službe za osnovno plačo postopalo po plenarni odločbi Državnega sveta z dne 22. in 23. decembra 1925, za finančno kontrolo ne velja. Tako je menda odločila dne 17. novembra 1926 pod št. 378 Generalna direkcija davkov v Beogradu. — Gg. narodne poslance in tudi g. finančnega delegata dr. Šavnika naprošamo tem potom, da izposlujejo, naj bi se še veljavni uradniški zakon z dne 31. julija 1923 uporabljal za vse državljane enako.

★ **Slovenski klub v Sarajevu** priredi v soboto, dne 5. februarja, ob 8. uri zvečer, veselicu s sledečim sporedom: 1. Hugolin Sattner: »Na planine«, poje pevski zbor Slov. kl. 2. N. Volarič: »Oj rožmarin« in Eduard Grieg: »Solveigs Song«, sopran-solo, poje gđ. Agn. Tavčarjeva. 3. Dr. Schwab: »Oj, dekle kaj s tako žalostno«, poje pevski zbor Slov. kluba. 4. Prelovec Zorko: »Jaz bi rad rudečih rož«, pevovodja g. Alfred Gabauer. 5. Prosta zabava, za katero je preskrbljeno v obilni meri.

★ **Za poplavlence** so darovali naša upravi po g. Ant. Turku naslednji gospodje: Ivan Zorc 100 Din, Fani Strkovič 15 Din, Anton Turk 25 Din, I. Šega 10 Din, vsi v Ljubljani. Denar je bil odposlan Rdečemu križu.

★ **Stanje hripe v Jugoslaviji.** Čim se je pojavila hripa v sosednih državah, je bil izdan odlok o zbiranju podatkov v naši kraljevini. Po dobljenih podatkih je bilo od 15. do 21. januarja prijavljenih starih in novih slučajev: V varaždinskem okraju, zagreb. oblast, 200 obolenj; v velikiogoriškem okraju, zagreb. oblast, 200 obolenj; v mestu Zagrebu, zagreb. oblast, 280 obolenj; v kopriškem okraju, osiješka oblast, 38 obolenj; v novskem okraju, primorsko-krajska oblast, 100 obolenj; v mestu Karlovcu, primorsko-kraj. oblast, 90 obolenj; v mestu Senju, primorsko-krajska oblast, 36 obolenj; v novobeleškem okraju, belgrajska oblast, 45 obolenj; v debarskem okraju, bitoljska oblast, 179 obolenj. V ostalih okrajih in mestih obstoje samo sporadični slučajji. Vsi podatki so soglasni v tem, da so obolenja lahkega značaja in da so komplikacije redke. — Osrednji higijenski zavod, oddelek za socialno zdravstvo.

★ **15minuten generalni štrajh na Dunaju.** Dne 2. t. m. ob 11 dopoldne je na Dunaju prenehal ves promet in vse delo. Telefon in brzojav. tramvaj, železnice, tovarne, delavnice itd. — vse se je ustavilo na mestu, ko so zatulile sirene. Izvzeti niso bili niti mednarodni vlaki. Delavstvo je hitelo na zborovališča. Ob 11.15 se je povsodi delo zopet začelo. Bil je to

stirja Kristusove cerkve. Človek res spozna, da je kraljev in cesarjev na zemlji nešteto, da pa je papež en sam...

S to pontifikalno mašo so bile slavnosti sv. Alojzija zaključene. Dvesto let je preteklo, odkar je bil sv. Alojzij prištel k svetnikom in te dni je v proslavo obletnice poromala mladina na njegov grob, da si utrdi in nanovo oživi vzore, ki jo vodijo skozi življenje. In ti romarji, zastopniki mladine vseh narodov, so prišli sedaj domov, nekateri, n. pr. Amerikanci in Japonci, šele sedaj, ali morda še ne, in pripovedovali so in bodo še o teh dneh, v katerih sta Cerkev in ves svet obhajala veliki praznik velikega svetnika.

Mi smo čutili veličino njegovo tam v obljemu večnega mesta, v središču katoličanstva. In prinesli smo nekaj od tega domov in ne bomo izgubili nikoli.

Še živi v naših sreih lep spomin na krasne dni, ki smo jih prebili v Rimu. In prav sedaj, ko smo se vrnili v vsakdanjost, spoznavamo pravi pomen in moč teh vtisov, ki smo jih prejeli.

Brezolajčne uzorce

od
INDIAN
paste
za čevlje
duše

v vsaki trgovini

generalni štrajh, ki ga je vprizorilo delavstvo v znak sožalja za žrtvama, ki sta padli ob spopadu med monarhisti in socialisti v Burgenlandu.

★ **Učne knjige o deških ročnih delih,** poslovenjene po čeških originalih, so izšle. Več današnji oglaš.

★ **Važen opomin** Vam daje mlinček v kuhinji, da kupujete kavo in nadomestke le v zrnih. Če kupite pravo Ziko, jo dobite samo v zrnih. Tako se prepričate, da je Zika iz rži, ki ustvarja res zdravje in moč.

Svetovna marka: Cendré de rose
Rouge mandarine
Bourjois — Paris

Ljubljanski volivci — somišljeniki!

Prj zadnjih volitvah v oblastno skupščino je moral brez lastne krivde marsikateri volivec iz volišče, ne da bi volil. Tem krivicam, ki so se zgodile našim volivcem, nj bila vzrok volivna komisija, temveč pomanjkljivo sestavljeni volivni imeniki. Volivec — somišljeniki! Državlanska pravica, ki Vam je bila po krivici odvzeta, se Vam mora vrniti. Zato pozivljamo nujno vse somišljenike volivce, da se v lastnem interesu kakor tudi v interesu skupnosti zgledajo nemudoma v našem tajništvu SLS za Ljubljano radi pojasnil ter s tem nudijo priliko, da bomo pravočasno vložili na mestni magistrat reklamacije za vpis. Opazili smo tudi pri zadnjih volitvah, da mnogo volivcev, ki so v zadnjih mesecih prišli od vojakov, nj vpisanih, zato prosimo, naj se zgledajo vsi bivši vojniki, naši somišljeniki, da nam bomo mogoče preskrbeti pravočasno njih vpis v volivni imenik. Posebno dolžnost pa čutimo ob tej priliki, da se obrnemo na vse krajevne odbore SLS v Ljubljani s prošnjo, da nam sporočijo še tekem dneva vse podatke za vpis, izbris, premembo stanovanj itd. kajti reklamacijski rok za popravilo volivnih imenikov za občinske volitve poteče že jutri v soboto, t. j. dne 5. februarja t. l.

Somišljeniki, zaupniki takoj na delo, da se krivica našim volivcem popravi, kajti čas je samo dans in jutri dopolne!

TAJNIŠTVO SLS ZA LJUBLJANO.

Ljubljana

○ **X. prosvetni večer,** ki bo danes ob 8. uri v Ljudskem domu, nam bo pokazal prestolico Grčije, zgodovinsko mesto Atene. Stevilne skioptične slike bodo pojasnjevale predavanje, katero bo imel vseučiliški profesor dr. J. Polec. Sodeluje tudi Jazz-Band. Vstopnina: sedeži 3 Din, stojišče 2 Din. Rezervirani sedeži se dobe v pisarni Prosvetne zveze na Miklešičevi cesti 7 po 5 Din.

○ **Umrl je Božidar Cengle** dne 2. februarja ob 8. uri v otroški bolnišnici, star komaj 3½ leta. Pogreb je bil 3. februarja ob pol 5. uri popoldne.

○ **Dvojna poroka v rodbini.** Poročila sta se g. Rudolf Schott, zasebni uradnik, z gđno. Anico Lozej, ter g. Viktor Markič, računski revident, z gđ. Olgo Schottovo. Oba para sta iz znanih uglednih rodbin. Iskreno čestitamo!

○ **Abstinentno himno** najbrž še niste slišali! Poselite akademijo »Svete vojske«, ki se vrši v nedeljo ob polosmih zvečer v Rokodelskem domu; tam jo bo po akademiji zaigral orkester, sestavljen iz priznanih godbenikov! — Vstopnice so v predprodnji »Svete vojske na Poljanskem nasipu 10.

○ **Spomenik narodu** je naslov dramski viziji v treh slikah, ki je na sporedu akademije »Svete vojske« prihodnjo nedeljo. Za to izvirno dramsko sliko, ki ga je spisal M. Kunčič, so se nabavile nove kulise.

○ **Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov** — sekcija Ljubljana prosi člane, da se udeležijo pogreba blagopokojnega ing. Ignacija Sege, odličnega člana in mnogozašlužnega bivšega I. podpredsednika sekcije. Pogreb se bo vršil v petek, dne 4. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti v Škofji ulici šte. 12.

○ **Slovensko Zdravniško Društvo** uljudno vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši dne 5. februarja ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije »Ljubljanskega Dvora«. — Odbor.

„GOOLD“ in „SPECIAL“
so najfiniše vrste hollandskega KAKAO-A „Van Kaster“

Maribor

○ **Misijonska prireditve** se je na svečnico prav lepo izvajala. Poleg godbe in deklamacije so bili na programu govori, ki so nas vzpodbudili za misijonsko delovanje. Prelat g. dr. Tomažič je v svojem nagovoru poudarjal, da nam je sedelevanje pri misijonih naravno ob Boga samega in priporočeno od Cerkev. Zato se udeležujmo pri splošnem misijonstvu, posebej pa še pri našem posebnem, da se pravoslavni bratje združijo z nami. Prof. Jože Krošl pa nam je s skioptičnimi slikami in z živahnim predavanjem pokazal delovanje zaščitnika misijonov sv. Frančiška Ks. — Prireditve so se udeležili prevzvišeni dr. Andrej Karlin, član mariborskega kapitlja, mestni župan dr. Leskovar s soprogo in številno občinstvo, tudi mladina. Naj prireditve otrodi dobre sadove!

○ **Ljudska univerza.** Beethovnova proslava Graške Uranije, ki je bila določena za 4. februar, se mora žal preložiti, ker je zbolela operna pevka P. Ulm na svoji koncertni turneji v Berlinu in se vsled tega ne more vrniti. Kdaj se bo vršila ta proslava, se pravočasno objavi. Opomnimo pa, da ostane seveda Sevilov koncert 14. februarja. Namesto koncerta se vrši v petek 4. februarja predavanje ravnatelja Graške Uranije o predmetu »Oduševljenje erotike«. Pristop je dovoljen samo odraslim. V ponedeljek 7. februarja se vrši preloženo predavanje g. prof. Ribarča o hrvaški liriki.

○ **Petindvajsetletnica gledališkega delovanja** g. Pavla Razbergerja. V četrtek, dne 10. februarja 1927, proslavi v Narodnem gledališču v Mariboru njegov član g. Pavel Razberger, gledališki igralec in režiser, petindvajsetletnico svojega neprestanega umetniško-igralskega in glashenega delovanja. Kot jubilejna predstava se vprizori »Cigan baron«, opereta v treh dejanjih, katero bo zrežiral g. Pavel Razberger.

○ **Si bo treba dobro zapomniti.** Gotovo eno najbolj požrtvovalnih gas. društev na Slov. Stažerskem je mariborsko. Zaslud, delavnosti ter požrtvovalnosti ni odrekal doslej mariborskim gasilcem nikdo razen Bahunovih socialistov in samostojnih demokratov. Razmerje med mestno občino in gasilnim društvom v Mariboru smo pojasnili v četrtekovi številki »Slovenca«. Četrtekovo »Jutro« ponovno meče kamenje v mariborske gasilce in gladi Bahun. So si enkrat podali roke glede blatenja mariborskega gasilnega društva Bahunovi socialisti in SDS in to si bo treba dobro zapomniti za prihodnost.

○ **Čitanje pravilje in zabavni nastopi** za našo dečo bodo v nedeljo 6. t. m. ob treh popoldne v čitalniški dvorani štud. knjižnice (Kazina). Praviljce čita ga Ribaričeva, nastopi pa iz prijaznosti gđ. Tratnikova in mala Bračkova. Upozorjamo cenj. stariše s prošnjo, da pripeljejo svojo dečo.

○ **Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor** in bližnjo okolico si je napravilo izpisek iz vseh še nerešenih prošenj tukajšnjega stanovanjskega sodišča in hoče sestaviti statistiko brezstanovanjcev. Ker so prošnje mestoma nepopolne in so nastale morda kake spremembe, naproša društvo vse brezstanovanjce (zaščiteni in nezaščiteni, člani in nečlani), da javijo čimprej, najkasneje pa do 15. februarja t. l. ustno ali pismeno sledeče podatke: ime, stan, poklic, število družinskih članov, velikost stanovanja, sedanje bivališče in eventualne druge podatke, ki jih smatra za važne. Obenem naproša društvo vse obrtnike, ki jim je bila najemnina za stanovanje ali lokal neprimerno zvišana, da javijo velikost stanovanja ozir. lokala, predvno in sedanjo najemnino in dali ogroža najemnina njihovo eksistenco. Ker radi društvo omenjene podatke neobhodno za svoje nadaljnje delovanje, zato prosimo vse gori omenjene brezstanovanjce ter obrtnike, da pošljejo sigurno naprošene prijave na »Društvo stanovanjskih najemnikov«, Maribor, Rotovski trg 1.

○ **Kam pa v nedeljo?** V nedeljo, dne 6. februarja 1927, pojdemo vsi, ki želimo vedre zalave na dobrodelno veselico, ki jo priredi Kat. slov. izobraževalno društvo v Studencih pri Mariboru v novi, veliki dvorani gostilne Gačnik v Studencih pri Mariboru. Čisti dobiček te veselice je namenjen za zgradbo prepotrebne Katoliškega doma v Studencih; radi tega pričakujemo, da se odzovejo temu vabilu vsi prijatelji katoliške misli. Začetek ob pol 4 popoldne.

○ **Nova hladilnica.** Lastnik Črnega orla na Grajskem trgu g. Zemljič bo zgradil hladilnico za meso in pivo.

○ **Preureditev trgovskih prostorov.** Gosp. Cverlin v Gosposki ulici 32 bo preuredil prostore v veliko in moderno manufakturno trgovino.

○ **Nova stanovanjska hiša.** Po Mariboru znani razpečevalce zelenjave g. Cerkenič bo pozidal novo stanovanjsko hišo v Belgrajski ulici.

Ptuj

SEJA OBČINSKEGA ODBORA.

Dne 31. jan. se je vršila prva seja občinskega odbora v l. 1927. G. župan je naznanil, da je oddal mandat občinski odbornik g. Lenarčič (NSS), kateremu se zahvaljuje za pridno delo v občinskem odboru. Na njegovo mesto je prišel g. Rižnar (SLS), ki ga pozdravlja. Proračun za leto 1927 je odobren, samo za pobiranje cestne naklade je odposlana prošnja na ministrstvo financ. G. veliki župan je začelno dovolil pobirati cestno naklado za 1 mesec, ker pa je rok potekel, je prosil g. župana za podaljšanje dovoljenja. Davščina na prenočišča je pogojno odobrena, če bo občina prispevala 25% novo ustanovljeni Tujskoprometni zvezi za mariborsko oblast. Nato je referiral g. župan dr. Senčar o pristupu mestne občine kot ustanovne članice k Tujskoprometni zvezi ter predlagal, da se votira v ta namen, kakor je sklenil že kombinirani odsek 10.000 Din, katere bi se izplačalo v petih letnih obrokih po 2000 Din. Občinski odbornik g. Pirich je giral postopanje policijskih oblasti v Mariboru. Njegovi sestrji, ki je prišla iz Grada v Maribor in ni imela potnega lista popolnoma v redu, se je pripetilo, da je morala takoj s prihodnjim vlakom nazaj v Grac in si ni smela v restavraciji kupiti niti okrepčila. Prošila je, naj policijski organ telefonira g. velikemu županu ali pa g. okrajnemu glavarju dr. Vončina, a tega ni hotel storiti. Ker nima drugega foruma, obvešča tem potni javnost o postopanju na mariborskem kolodvoru. Tujskoprometna zveza si bo pridobila mnogo zslug, če bo odpravila tako postopanje policijskih oblasti. Občinski odbornik g. Segula je napočel, naj bi Tujskoprometna zveza dosegla olajšavo pri potnih listih. Na ta način se bo tujski

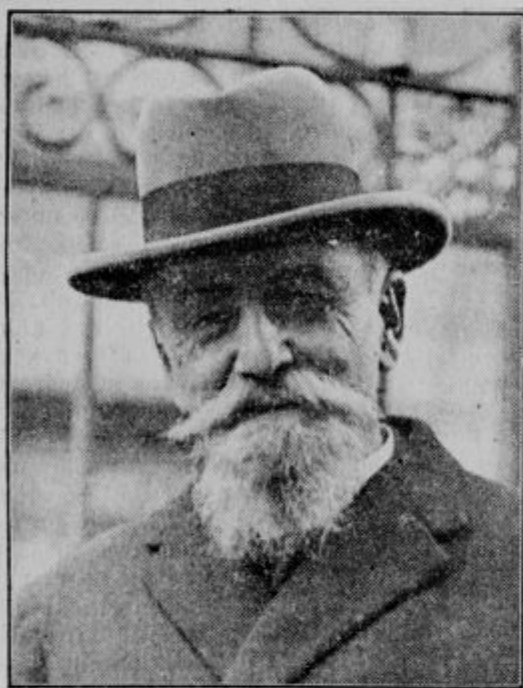

Dr. Korošec, oblegan od častnikarjev.

Ministri prihajajo od prisega.

Spredaj: Ing. Sernec, fin. min. Bogdanovič in Vasa Jovanovič

Velja Vukičević,
prosvetni minister.

Dr. Nikič med častnikarji.

General Heyes,

ki se je v imenu nemškega voj. ministrstva pred kratkim udeležil slovesnosti dovršitve vzhodno nemških utrdb, ki so tvorile potem predmet zadnjih pogajanj med Nemčijo in Francijo.

Po širnem svetu

Boljševiška spolna „etika“.

Pisali smo že o vojski, katero je napovedal komunizem rodbinskemu življenju. Danes podamo sliko moskovskih tozadevnih razmer, in sicer iz ust še čisto mlade, mišičaste in trdne gospodične. Zrastla je med revolucijo, lani dovršila sovjetsko gimnazijo in zdaj od-potovala k starišem, ki se preživljajo kot begunci nekje v Banatu. Revolucija jo je prisilila kot devetletno dekletce priti in likati, sekati drva, nositi težke vreče, si služiti kruh z urami. Kot pravo dete sovjetskih let priznava gospodična, da je postalo življenje v Moskvi boljše kakor poprej. Delavci dobijo skoro predvojno plačo. Sanje o uporu in strmoglav-ljenju boljševikov so popolnoma prenehale. Celo življenje do najmanjših podrobnosti ima močan boljševiški pečat. — Vprašal sem za ženski svet in rodbinske razmere, in mladi Moskovki so se takoj zasvetile oči. Pričela je živahno pripovedovati, da so tam drugačne, popolnoma drugačne razmere, katere si težko predstavi tujec iz daljave.

Revolucija je iztrebila, vsako romantičnost. V deželi, kjer sta Puškin in Turgenjev pisala svoje nesmrtni umotvore o čisti in idealni ljubezni, je boljševizem uvedel sirov realizem, vlada gola smotrna sebičnost. Deklice morajo vedeti že od ljudske šole naprej, da je ljubezen »prosta«, da potrebuje sleherni moški spolno občevarje kakor »navadni kozarec vode«. Moški od narave ne sme biti zvest eni ženski. Buržuazija je — tako riše komuniste — samo prikrivala vse to, kar je zdaj javno dovoljeno. Nočem braniti mlada dekleta, med njimi je dosti lahkotnikov. Toda sovjetski moški so podli, sebični, razuzdani. Spolne bolezni so neverjetno razširjene: zdrav je kvečjemu eden moški izmed vsakih desetih! Samo stari romani in matere nam pripovedujejo, da so znali včasih moški »dvoriti«, so podarili svojim izvoljenkam cvetlice in čokolado. Nekoč je pomenila ljubezen lepoto, navdušenje, samozatajevanje. Vse to je zdaj izgubilo, od ljubezni je ostal samo »kozarec vode«, vsakdanjski popravek slično kosilu ali spanju. Oba spola sta popolnoma enakopravna. Mlad človek nikoli ne bo kupil dekletu vstopnico v gledališče ali kino, kakor prej. Dekleta plačajo povsod same, še v tramvaju. Če se konča predstava pozno po noči, ne bo noben moški spremil znane dame domov, če ne misli, da bo lahko kaj imel od tega. Medtem

ni samotna ženska nikoli varna na moskovskih ulicah. Tudi po dnevu jo lahko porinejo z močjo v zaprti avtomobil. Zadnjič je bila v slični nevarnosti žena znanega protiverskega pesnika Demjana Bednega. To pot so bili krivci kaznovani, ker je Demjan vplivna oseba, sicer pa rabijo nasilneži kar revolverje. Demjan je spisal celo protestno pesem zoper moskovske taksije. Sicer pa se ženska lahko brani in tedaj jo pustijo nasilneži pri miru. Največja nevarnost za dekleta je pomanjkanje navedenosti iz prepričanja. Malokatera gospodična ima ljubečo rodbino ali vsaj babico, ki jo varuje pred velemestnimi izkušnjavami. Kulturnega protesta zoper razuzdanost ni. Nekoč so čislali moški žensko poštenje in nedolžnost. Zdaj pomenijo te besede »buržuazne predsodke«. Spolna zmernost je »smešna malomestna morala«. Neverjetno napredovanje spolnih bolezni ter samomorov onečaščenih žrtev so sprožili vprašanje o »podpiranju zakonskega življenja«. Toda časopisna polemika malo zaleže, vsaj v mestu. Na vasi, kjer sem redno bivala poleti, je cerkvena poroka še vedno pravilo. To nekoliko brzda splošno razuzdanost, ki je ponekod posledica premalega števila moških. Rusija je izgubila v letih 1914. do 1920. do 10 milijonov moške mladine. Na ozemlju nekdanje meščanske vojne, n. pr. pri donskih kozakih, so »vdovje vasi«, kjer pride na več sto žensk komaj deset moških. Toda sedanje prilike bodo minile, ker pazijo kmečki stariši jako ostro na moralo svojih otrok, posebno deklet. Zato so pa v mestu cerkvene poroke popolnoma izumrle med delavci in tudi med izobraženci, ker povzročijo službene neprilike. Sovjetski zakon obstoji v tem, da se zaveže ženin prispevati za rejo bodočega otroka. Sicer pa se lahko loči zakon že drugi dan in na željo ene stranke: mož lahko izvede raz-poroko, ne da bi obvestil ženo. Veliko zakrivi tudi neizmerna stanovanjska beda. Hiše propadajo ena za drugo, nove pa se ne zidajo, ker ni zasebne hišne lastnine. Radi tega išče večkrat visokošolci ali delavci »nevosto s sobo«, nato pa se ponavlja znana zgodba o ježu in belouški. Resnica pa zahteva pripombe, da je tudi med ženskami nebroj »alimentacijskih umetnic«, ki sijajno živijo na račun osleparjenih »očetov«. Sovjetski zakon je namreč vpeljal »kolektivno očetovstvo«, pri katerem plačajo alimente vsi, ki so občevali z materjo, če se ne da dognati pravi očcu. Radi tega se bojijo vsi moški v Moskvi kakor smrti žen-

skih poslov. Noben moški ne bo za nič pet minut na samem s hišno, kuharico, postrežkinjo. Posli namreč vedno dobijo alimentne tožbe, ker je sodnikom »etična dolžnost« podpirati posle. V splošnem so te razmere nevzdržne in zdaj začnejo komunisti sami pisati o potrebi »spolne etike«, ki jo pa utemeljujejo čisto materialistično. Da tak način »etičnega« pouka ne bo nič zalegel, je jasno. Moral bo priti popoln duhovni preobrat, kajti dolgo ruski narod ne more trpeti te anarhije medsebojnih spolnih odnosov.

Parlške patronaže.

Ponos pariške škofije so njena mladinska društva, takozvane patronaže. Ker je težko vzdrževati krščanske šole, zlasti pa privabiti vanje množice otrok in je bilo treba organizirati uspešen odpor proti komunistični propagandi, ki se nekaj let sem s strahovito silo vrši med moško mladino, so ustanovili katoličani v vsaki župniji v mestu in okolici deška zavetišča; sedaj jih je nad 150. Vendar so te patronaže v resnici danes čisto nekaj drugega kot se navadno misli. So to sredstva rano-vrstnega udejstvovanja ob kaki kapelici, ki naj zadostuje vsem potrebam mladine: telesnim, umslvenim, navedenim, socialnim in verskim. Tu je sedež sportnega društva in knjižnice, vzajemno-podpornega društva in pobožne kongregacije, strokovnih odsekov in študijskih krožkov, konference sv. Vincenca Pavelskega in fanfarskega odseka itd. Tudi gledališka dvorana, biljard, igrališča so na razpolago.

Nekateri so izrazili bojazen, da bi utegnili to mnogovrstno udejstvovanje biti v škodo verski izobrazbi, za katero so duhovniki kot voditelji predvsem dolžni skrbeti. Na zadnjem zborovanju društvenih delavcev pod predsedstvom kardinala Duboisja so posvetili vso skrb razčiščenju tega vprašanja. In izkazalo se je na podlagi referatov in debate, da je v današnjih časih v velemestu edino ta način vplivanja na mladino mogoč in uspešen. Vse te pange so potrebne za vsestransko vzgojo človeka, a so obenem danes tako priljubljene, da bi brez sporta, odra, knjižnice in socialne akcije sploh ne bilo več mogoče dobiti oz. obdržati mladino v društvu.

Na drugi strani pa se da tudi tako skrbeti za versko vzgojo. Pogoj obiskovanja društva je izpolnjevanje običajnih verskih dolžnosti, kot nedeljske muše in obhajila ob velikih praznikih. Če se to doseže pri velikem številu mladih pariških delavcev, je že veliko. Seveda pa dosega večina društev ravno po tej

indirektni poti še veliko več, kot se vidi pri duhovnih vajah, verskih študijskih krožkih, apostolatu i. dr. Vplivajo pa poleg tega tudi na starše in javnost v okolišju sploh.

—k

Zagrizeni sovražniki Boga.

Moskovska »Rabočaja Gazeta« poroča, da je bilo izključno tekom poslednjih šestih mesecev 2525 članov samo iz moskovske komunistične stranke. To pomeni, da je izgubila stranka v Moskvi tekom polovice leta do šest odstotkov svojega članstva. Polovica tega števila, to je do tisoč mož je bilo izključeno na temelju sklepa strankinega odbora in sicer: 20 odstotkov zaradi »verskih prestopkov zoper komunizem«, 10 odstotkov zaradi »buržujskih nagnenj«, ostala večina pa za opozi-cijske izjave na kvar komunistični disciplini (pristaši Trockega). Druga polovica članov, to je 1500 ljudi, je izstopila prostovoljno. Nekateri izmed njih izjavljajo, da niso v stanu žrtvovati toliko časa stranki. Različne naloge, zborovanja in slično zahtevajo preveč dela, vsled česar trpi zaslužek. Pretežna večina komunistov pa je izstopila zaradi verskega vprašanja. Komunistom je namreč prepovedano zahajati v cerkve. Tudi njih žene se ne smejo udeleževati verskega življenja. Cerkvene obrednosti kot krst, pogreb, poroka so prepovedane za vse strankine člane. Več komunistov odkrito izjavlja, da ne morejo prevzeti jamstvo za žene in radi tega izstopijo. Navedene številke kažejo, da je zakrivil največje število prostovoljnih in neprostovoljnih izstopov iz stranke »najstarejši in najmočnejši sovražnik komunizma«, to se pravi — Gospod Bog!

Za pravo vsebino in kakovost

ASPIRIN 0.5 aspirinovich tablet "Bayer"

jamči samo originalni zavoj (ploščnati kartoni s 6 ali 20 tabletami) z modro-belo-rdečo varstveno znamko. V lastnem interesu odklanjajte vse druge zavoje.

Gospodarstvo

Caillaux o stabilizaciji francoskega franka.

Znanj francoski finančni strokovnjak in bivši finančni minister predsednik Caillaux je za »North American Newspaper Alliance« napisal zanimiv članek, v katerem razvija sledeče misli o francoskem franku. Če prav je hitro zboljšanje francoske valute in finančne situacije prišlo nepričakovano, vendar je iz enostavnih psiholoških in političnih razlogov razumljivo. Zastopniki kvantitetne teorije, ki trdijo, da je padanje ali dvigovanje valute vezano na povečanje ali zmanjšanje denarnega obtoka niso obdržali prav, kajti frank se je od avgusta 1926 znatno dvignil (za skoro 100%) ne da bi se pri tem zmanjšal obtok bankovcev. Dejstva so dementirala tudi naziranja onih, ki trdijo, da stoji valuta v gotovi relaciji z višino državnih dolgov, kajti dolgovi Francije so se v zadnjih 5 mesecih znatno povečali in navzlic temu se je dvignil frank.

Od trenutka, ko je radikalna stranka sklenila, da ne bo pobijala Poincaréjeve vlade se je vrnilo zaupanje inozemstva v francoski frank. Mednarodna spekulacija je pričela kupovati frank, francoski industriji in izvozniki so našli zaupanje v vladi in vrgli na trg doslej skrbno čuvane inozemske devize. V kratkem času je angleški funt padel od 170 na 120 fr. Dvigovanje franka bi se še nadaljevalo, ko ne bi francoska Narodna banka posegla vmes in ustavila padanje angl. funta pri kursu 122 fr.

Treba je izrecno pritrditi, da so dvigovanje franka povzročili samo psihološki in politični faktorji; predpogoje pa je ustvarila vlada s tem, da je zvišala državne davke in uravnotežila proračun. Žalibog vlada novih davkov ni prilagodila valutnim spremembam, kajti bojazen, da bodo novi davki preveč težki in neupravičeni. Novi davki bi bili znosljivi pri kursu angl. funta od 175 frankov. Z dvigom franka, pa so se tudi ti novi davki, ki se morajo sedaj plačevati v bankovcih z večjo vrednostjo, znatno dvignili.

Padanje valute je dolgo časa nudilo industriji eksportno premijo. Kakor je koristno, da se ta izvozna premija odstrani, vendar ne more biti brez posledice če se ta premija mahoma ukine. Industrija in trgovina sta prišli v težko situacijo, pojavila se je brezposelnost; vse to pa povzroča zmanjšanje državnih dohodkov. Seveda tudi to ne bi bilo pravilno, ko bi vlada preprečila vsako dvigovanje franka. Glavno je, da se drži pravo mero. Previdnost bi velevala, da vlada vsaj začasno ustavi padanje angleškega funta predno je isti padel na 120, pri katerem kursu se je vlada zbal posledice in posegla vmes; žalibog prepozno. Ravnošesje v proračunu, ki se je s tolikim trudom doseglo je vsled tega prišlo več ali manj v nevarnost.

Pred pratkim je Caillaux na drugem mestu izjavil, da je takojšnja stabilizacija francoskemu gospodarstvu neobhodno potrebna, kajti revalorizacija bi gnala deželo iz ene krize v drugo. Sedaj, ko je večina držav na potu, da končno uredi valutno vprašanje, bi bilo skrajno nevarno naprtiti si vso mednarodno spekulacijo na vrat.

Konferenca za določitev bodoče železniške mreže. Koncem januarja se je ponovno sestel ožji odbor železniške konference, ki je 1. dec. pret. l. prekinil svoje delo. Na sejah, ki so se vršile v zadnjih dneh se je definitivno določil načrt bodoče železniške mreže, kakor tudi prioriteto za gradnjo posameznih prog. Konečno je ožji odbor razpravljaj tudi o najtežjem vprašanju: o načinu financiranja gradnje. Danes dne 3. t. m. se je sestel plenarni železniške konference, kateremu je ožji odbor predložil celokupni elaborat v odobrenje. O poteku konference bomo poročali jutri.

Proti davku na poslovni promet. Vse tri belgajske zbornice (trgovska, obrtna in industrijska)

so na zadnjih sejah sklenile, da bodo skupno nastopile proti davku na poslovni promet. V skupni predstavitvi se bodo obrnile na merodajne faktorje in zahtevale, da se ta davek ukine ali pa vsaj znatno omili.

Bilanca Izvozne banke v Belgradu. Izvozna banka v Belgradu je kot prva večja banka v državi objavila svojo bilanco za l. 1926. Kakor je razvidno iz bilance in računa zgrube in dobička so bančni posli v tem letu nazadovale. Najbrže bodo tudi druge banke pokazale slično nazadovanje, ki je gotovo v zvezi z obstoječo gospodarsko krizo. Bilančna vsota je nazadovala od 514 milijonov v l. 1925 na 320 milijonov Din v l. 1926. Največje nazadovanje je opaziti pri bančnih terjatvah po tekočem računu. Te terjatve so se zmanjšale od 272 milijonov Din koncem l. 1925 na 80 milijonov Din. koncem l. 1926. Nasprotno pa se je dvignila vrednost efektivnega portfeulla od 13,9 na 18,3 milijonov Din. Paralelno z nazadovanjem terjatev po tekočem računu so se tudi zmanjšali tudi kreditirji od 295 milijonov Din na 97 milijonov Din. medtem ko so se vloge dvignile od 15 na 16 milijonov Din, kar je znak zaupanja publike v ta zavod. Čisti dobiček banke se v letu 1926 ni zmanjšal in znaša 5 milijonov Din kakor lani. Bruto dobiček pa je le malenkostno nazadoval od 23,9 milijona Din na 21,6 milijonov Din. Banka je v letu 1926 plačala na davkih, občinskih takсах in drugih dajatvah 1,3 milijonov Din napram 3,5 milijonov Din v l. 1925. Bilanca je bila dovršena in pregledana že 10. januarja. Uprava banke predlaga za l. 1926 dividendo v znesku 100 Din na delnico nominalne 600 Din.

Vidiranje izvoznih spričeval za Češkoslovaško nkinjeno. Ministrstvo zunanjih del je obvestilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je prejelo od našega poslanstva v Pragi poročilo, da je češkoslovaška vlada ukinila vidiranje spričeval o izvozu.

Bilanca Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. V »Službenih novinah« sta objavljeni bilanci Osrednjega urada za zavarovanje delavcev in sicer bilanca zavarovanja za slučaj bolezni in bilanca zavarovanja za slučaj nesreče. Ti dve bilanci prihajata zelo kasno, kajti oni izražata stanje na dan 31. dec. 1925. Iz obeh bilanc je razvidno, da je bilo v letu bolezniško zavarovanje aktivno za 7.429.803 Din, medtem ko so bili posli zavarovanja za slučaj nesreče pasivni za 17.122.485 Din. Celotni dohodek zavarovanja za slučaj bolezni je znašal 210 milijonov Din, celotni dohodek zavarovanja za slučaj nesreče pa 165 milijonov Din. Upravi stroški so znašali pri zavarovanju za slučaj bolezni 16,3%, pri zavarovanju za slučaj nesreče pa 8,4% celokupnih stroškov.

Papirnica v Sladkem vrhu pri Čmureku gradi 8 km dolgo žično železnico. Tvorinica papirja in lepenske v Sladkem vrhu pri Čmureku bo spomladi zgradila 8 km dolgo žično železnico od tovarne do postaje Št. Ilj. Železnica bo obratovala električno.

Bilanci vsote angleških vebank. Do konca januarja je vseh 5 angl. vebank »Big Five« predložilo zaključne račune za l. 1926. Čeprav je ameriško bankarstvo v zadnjih letih hitro napredovalo, vendar nobena ameriška ali druga banka na svetu ne doseže bilančne vsote teh bank. Bilančna vsota največje angleške banke Midlandbank, ki je obenem največja banka na svetu znaša niž manj kot 431 milijonov funtov, kar predstavlja 119.000 milijonov Din. Najmanjša od teh 5 bank pa izkazuje bilančno vsoto 288 milijonov funtov, torej en milijon funtov več kakor največja ameriška banka National City Bank (287 milijonov), cizroma 3 več kakor največja nemška banka Deutsche bank (87 milj. funtov). Delniška glavnica vseh 5 angleških vebank znaša 63 milijonov funtov (17 tisoč milijonov Din), vloge pa so pri teh bankah dosegle višino 1567 milijonov funtov (432 milijard Din). Gotovina in žirodajatve (pri Angleški banki) omenjenih bank so znašale koncem l. 1926 201 milijonov funtov (55 milijard Din). Takoj razpoložljiva sredstva teh bank znašajo torej 10krat toliko, kakor naš celokupni obtok bankovcev.

Borza

Dne 3. februarja.

DENAR

Zagreb. Berlin 13.485—13.515 (13.49—13.52), Italija 242.44—245.44 (243.93—245.93), London 275.95—276.75 (275.95—276.75), Newyork 56.74 do 56.94 (56.72—56.92), Praga 168.25—169.05 (168.25 do 169.05), Dunaj 8.01—8.04 (8.01—8.04), Curih 10.94—10.97 (10.9375—10.9675).

Curih. Belgrad 9.135 (9.14 bl.), Budimpešta 90.90 (90.90), Berlin 123.20 (123.20), Italija 22.20 bl. (22.25 bl.), London 25.215 (25.23), Newyork 519.50 (519.875), Pariz 20.45 (20.475), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.30 (73.30), Bukarešt 2.82 (2.80 bl.), Amsterdam 277 (277), Bruselj 72.30 (72.30), Kopenhagen 138.50 (138.50).

Dunaj. Devize: Beograd 12.45—12.49, Kočanj 188.8—189.4, London 34.365—34.465, Milan 30.30

do 30.40, Newyork 708.35—710.85, Pariz 27.88 do 27.98, Varšava 79.18—79.68. — Valute: dolarji 706—710, Hra 30.37—30.53, češkoslovaška krona 20.9575—21.0775.

Praga. Devize: Lira 144.05, Zagreb 59.18, Pariz 132.65, London 163.20, Newyork 23.615.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Ljubljana. 7 odst. invest. posoj. 82.50—83.50, vojna odškodnina 334 den. (ek kupon), zasavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kreditna 150—150, zaklj. 150, Merkantilna 98—100, Praštediona 940. Kred. zavod 170—180, Strojne 80 den., Trbovlje 380 den. Vevče 120 den., Slavbna 55—65, Sešir 164 den. — Blago. Tendence: les: za bukovino dvirata, deželni pridelki: neizpremenjena žirata. Zaključki: les 2 vagona.

Zagreb. 7 odst. invest. posoj. 83—83.50, agrari 50 den., vojna odškodnina 334—235, Hrv. esk. 105—105.50, Kred. 106—110, Hipobanka 64 do 64.50, Jugobanka 102—103, Praštediona 940 do 945, Ljublj. kreditna 150 den., Sečera 520—525, Gutmann 250—300, Slavex 118—140, Slavonija 35.50—37, Trbovlje 385—390, Vevče 150 den.

Dunaj. Don-savska-jadr. 89.80, Alpine 45.90, Kranjska industrijska 57.00, Trbovlje 49.90, Hrv. esk. 15.50, Leykam 13.65, Hip. banka 29.50, Avstrijske tvornice za dušik 21.00, Mundus 123.50, Slavex 18.20, Slavonija 4.50.

Cerkveni vestnik

V Križankah bo danes v petek zvečer ob pol 7. uri pravna pobožnost, h kateri se vabijo poleg članov obeh ondnotnih Marijinih družb tudi vsi nočni častilci presv. R. T. in verniki sploh. Molila se bo prva polovica 30. ure, nato pa slovesne litanije presv. Srca Jezusovega.

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 428.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 1015.

Petek 4. februarja:

Zagreb. 19.45 v zgodovini glasbe. 20. espre. ran'o. 20. 30 pesmi in arie. — Breslau. 16.30, 22.30 do 24. lahka glasba. — Praga. 11.40 poljedelsko sko poročilo. 20 koncert. — Frankfurt. 18.45 o sko poročilo. 20 koncert. — Frankfurt. 18.45 o Tols oju. 19. 45 o pridobitvah znanosti in tehnike. 20.15 pisan spored. — Bron. 19. 20.30 koncert. — Langenberg. 16.30, 20.15, 22.20 koncert. — Berlin. 17. komorna glasba. 19.30 o socialnih problemih etnologije. 20 o Spinozi. 22, 22.30—24.30 koncert. — Dunaj. 11. 16.15 koncert. 19. francosčina. 19.20 angleščina. 19.50 »Tosca« (Puccini). — Varšava. 17.40, 20.05 koncert.

Ob delavnikih vedno ob tem času.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri
FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Vremensko poročilo

Meteoro loški zavod v Ljubljani dne 3. februarja 1927. Višina barometra 308.8 m

Opazovanja		Baro- meter	optič- na v C	Rel. vleži v l	Veter in brzina v m	Oblač- nost 0—10	Vrsta padavin		Mete- oro- temp	Mete- oro- temp
čas	2. po						ob opazovanju	v mm dg 24		
Ljubljana (dvorec)	7	768.7	-3.8	95	NE 1.5	10			1.4	-5.2
	8	768.1	-3.8	92	NE 3	10				
	14	771.8	1.4	88	SSW 2	10				
	21	775.1	0.1	90	NNE 0.5	5				
Maribor		767.6	1.0	65	NW 9	10			5	-1
Zagreb		766.7	0.0	62	NW 7	10			6	-2
Belgrad	8	768.3	1.0	68	S 3	3	2.0		4	-1
Sarajevo		772.0	-7.0	76	E 5	8			5	-7
Skopje		771.6	0.0	71	mirno	0		0.4	5	-2
Dubrovnik		769.8	5.0	38	E 0.5	3			5	3
Split		769.3	4.0	75	NE 5	3	m. zmerno		11	4
Praga	7	768.2	1.0	—	W 3	5		1.0	6	1

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za petek, dne 4. februarja 1927: V pretežni meri jasno in milo; v alpskih dolinah preko noči sren.

Povpr. barom. višji ko včeraj za mm 4.9.

Sir H. Rider Haggard:

104

Hči cesarja Montezume.

Zgodovinska povest.

Iz angleščine prevel Jos. Poljanec

Ko smo dospeli v njihov tabor, sta me vodila po njem, za nami pa je drla jata divjih Tlaskalancev in drugih, ki bi me bili najraje raztrgali na kosce, ako bi se bili upali. Videl sem tudi nekoliko Špancev, bili so pa zvečine tako pijani od pijače in veselja spričo vesti, da je Tenoktitlan padel in da je s tem konec njihovih naporov, da se niso zmenili zame. Še nikdar nisem videl, da bi bili ljudje tako noreli kot so oni. Ti bedasti siromaki so menili, da bodo odslej celo kruh jedli z zlatih krožnikov. Zavoljo zlata so šli s Korteom, zavoljo zlata so se podajali v nevarnost, da bi prišli na žrtvenik, zavoljo zlata so bojevali stotine bojev, in sedaj so koncem vseh koncev dosegli svoj cilj, kot so mislili.

Soba v kamenitem poslopju, kamor so me zaprli, je imela z lesenimi drogovi zavarovano okno in skozi to drogovje sem ves čas svojega jetništva gledal in poslušal hrupno radovanje in pirovanje vojakov. Ves božji dan in večino noči, kadar niso imeli službe, so igrali s kockami in pili in stavili na en lučaj po deset pesos, katere bi moral oni, ki je izgubil, plačati iz svojega deleža pri neizmernih zakladih Aztekov. Bilo jim je vseeno, ali so dobili ali izgubili, tako gotovi so bili plena in niso popadali pod mizo, ali pa so divje plesali sem pa tja, lovili solčne žarke in vpili: »Zlato! Zlato! Zlato!

Ko sem pri oknu tako prisluškoval, sem izvedel

tudi nekoliko taborskih novic. Doznan sem, da se je bil Kortež vrnil v tabor in pripeljal seboj Guatemoka, več knezov in mnogo plemenitih Aztekinj. V resnici sem videl in slišal, kako so vojaki vadjali za te ženske, kadar so se naveličali igrati za zlato; v takem slučaju so napisali na kos papirja opis one ženske, za katero so igrali. Opis ene teh žensk se je precej ujemal z osebo moje žene Otomi; surovina, ki jo je bil dobil v igri, jo je dal na dražbo in jo prodal nekemu prostaku za sto pesos. Ti ljudje so bili do dobra prepričani, da jim bo Kortež izročil ženske in zlato.

Tako se je godilo več dni; ves ta čas sem v svoji ječi sedel in spal; nikdo me ni motil, nikdo ni prišel k meni kakor ženska domačinka, ki mi je stregla in donašala jed in pijačo v obilici. Vse te dni sem jedel, kakor nisem še nikdar jedel ne preje ne pozneje; tudi spal sem mnogo, kajti vsa moja žalost ni mogla mojemu telesu pregnati teka in slasti do jedi in potrebnega spanja. V resnici sem prepričan, da sem tekom enega tedna pridobil celo polovico na teži; povrh tega me je minula izmučenost in bil sem zopet pri močeh.

Kadar pa nisem spal ali jedel, sem pozorno gledal skozi okno nadejajoč se — dasi zaman —, da utegnem ugledati Otomi ali Guatemoka. Ako pa mi ni bilo dano, da bi videl svoje prijatelje, sem pa vsaj imel priložnost videti svojega sovražnika. Neki večer je namreč prišel de Garcia pred okno in strmel proti moji ječi. On me ni videl, jaz pa sem ga lahko, in peklenski nasmeh, ki se mu je prikazal na obrazu, ko je odhajal kakor lačen volk, me je pretresel do mozga in me navdal s slutnjo, da me čaka gorje. Dobrih deset minut je stal pred ječo in bulil proti mo-

jemu oknu, kakor gleda mačka ptiča v kletki; zavedal sem se, da je čakal, da bi se vrata odprla, in sem bil prepričan, da se bodo kmalu odprla.

To se je zgodilo na predvečer onega dne, ko so me odpeljali v mučilnico in mučili.

V tem sem spoznal, da se je izvršila velika izprememba v razpoloženju tabora. Vojaki so nehali kockati za neverjetno bogastvo, nehali so celo popivati čez mero in hrupno pirovati; začeli so postajati v manjših gruclah in se razburjeno razgovarjali; o čem, nasmeh mogel dognati. Tisti dan, ko je de Garcia prišel pred mojo ječo, se je vršil na trgu moji ječi nasproti velik sestanek, na katerega je prijel Kortež na beleu in v sijajni opravi. Sestanek se je vršil predaleč od mene, da bi bil slišal, kaj se je godilo; opazil pa sem več častnikov, ki so se razsrjeni pogovarjali s Kortežom, in da so vojaki glasno odobraval njihove besede. Naposled jim je veliki poveljnik odgovorjal na dolgo in široko in ves zbor se je molče razšel. Drugo jutro so po zajtrku prišli štirje vojaki k meni v ječo ter mi veleli, naj grem z njimi.

»Kam?« sem vprašal.

»K poveljniku, izdajalec,« je zarohnel njihov vodja.

»Sedaj grem torej v smrt,« sem mislil sam pri sebi, vojaku pa sem dejal: »Dobro. Vsaka izprememba je boljša kot ta luknja.«

»Gotovo,« je odvrnil, »in to je tudi tvoja zadnja.«

Po teh besedah sem spoznal, da je vojak menil, da grem v smrt. Čez malo minut sem stal pred Kortežom v njegovi zasebni hiši. Ob njegovi strani je bila Marina, okoli njega pa več njegovih bojnih tovarišev. Veliki poveljnik me je nekaj časa gledal, nato pa je rekel:

Za učiteljstvo

Novomeško učiteljsko društvo nima napovedanega obnega zbora v soboto 5. februarja, temveč naslednjo soboto, 12. februarja ob pol 10 dopoldne na deški osnovni šoli v Novem mestu. Vzrok za kasnelost en teden je rokotovni tečaj. Predsednik

Naznanila

»Bajtare,« s'vstena in kreditna zadruga železniških uslužbencev ima svoj tretji redni občni zbor v nedeljo dne 6. februarja t. l. ob pol 10 v sklepenem salonu kolodvorske restavracije (Glavni kolodvor).

Polzvedovanja

Reven vznok je izgubil večjo vsoto denarja. Ker ni bil njegova last, se prosi poščen najditelj, da ga izroči na policiji v Udmatu ali pa ga pošlje na naslov, ki je v kuverti, obtrži si lahko četrti del.

Poslano.

»Slavenska banka«, podružnica Ljubljana.

Z ozirom na Vaš opomin z dne 27. jan. 1927, s katerim me opominjate, naj poravnam neki saldo v znesku Din 145.340, ki da Vam ga baje dolgujem, najkasneje do 5. februarja, izjavljam, da nisem nikdar in nikoli iskal v Vašem zavodu kakega kredita, zato tudi ne more obstojati tak dolg. Imam v Vašem zavodu pač tekeč račun, ki pa izkazuje nek znesek v mojo korist.

Ta opomin mi sedaj pojasnjuje razširjene govorice o mojem dolgu pri Vas in o stanju moje tvrdke. Te govorice so ugledu tvrdke dokaj škodovala. Radi moje tridnevne odsotnosti sem prejela opomin šele v soboto, dne 29. p. m. v roke. V četrtek dne 3. t. m. sem hotela osebno urediti in pojasniti to zadevo v Vašem zavodu ter dokazati, da ne dolgujem ničesar, pač pa mi dolguje zavod na mojem tekočem računu neki znesek. Od službujoče uradnice sem bila na prav nekulanten način že na stopnicah sprejeta. Zahtevala je v eni sapi plačila, a potem po dobljenih informacijah zopet, da mi ne bo treba nič plačati. Zahtevam tem potom od ravnateljstva, da zadevo preišče in da v časopisju izjavi, da ne dolgujem zavodu ničesar, da se tako ohrani soliden ugled moje tvrdke.

IVANKA ŠMALC,

trgovka,

Ljubljana, Marijin trg 1.

Priporočamo LUDSKO KNJIŽNICO (Izdajalstvo) knjižarna v Ljubljani: 19. zv. J. O. Curwood. Kazan, volčji pes. Kanadski roman 18 Din. vezan 30 Din — 20. zv. Ed About. Kralj gora. 18 Din. vezan 30 Din — 21. zv. H. R. Haggard. Jutranja vreda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Granita. Popolnovečerni okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez 58 Din.

Cene našim časopisom.

Naročnina našim časopisom ostane za leto 1927 nespremenjena.

»SLOVENE«^c dnevna izdaja:

za vse kraje v Jugoslaviji:

za en mesec Din 20.—;

za četrtletje Din 60.—;

za pol leta Din 120.—.

Za inozemstvo:

a) Anglija s kolonijami, Italija, Nizozemska, Švica in Amerika za en mesec Din 35.—;

b) ostalo inozemstvo Din 30 Din.

Nedeljska izdaja:

za Jugoslavijo celoletno Din 80.—;

za inozemstvo celoletno Din 100.—.

»DOMOLJUB«:

za Jugoslavijo celoletno Din 38.—;

za inozemstvo celoletno Din 60.—.

»BOGOLJUB«:

za Jugoslavijo celoletno Din 20.—;

za inozemstvo celoletno Din 24.—.

Kdor plača manjši znesek, se vzame isti na račun oziroma vpiše za krajšo dobo.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 lin. Oglasi na devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

KONTORISTINJA

zmožna vseh pisarn. del ter ekspedicije, išče primernega mesta. Gre tudi kot blagajničarka ali prodajalka, v Ljubljani ali izven. — Ceni, dopisi na upravo pod »Vestna« 746

Zastoj

grem nekaj časa ali pa 3 mesece za hrano in stan onemu, ki mi prekrbi primerno SLUŽBO. Sem dovršil tečaj slov. stenografije, strojeptisa in knjigovodstva, vešč. srbohrvaščine, vojašč. prost. Sedaj sem v trgovini z lesom in polj. pridelki. — Naslov v upravi: št. 748.

Proste službe

Čevlarskega vajenca

sprejemem takoj. — Franc Miklavčič, Sent Vid nad Ljubljano št. 20. 557

POTNIKA

žitne stroke, marljivega in zanesljivega, vpeljane ga v Slovenijo, išče veletrgovina. — Ponudbe na upravo pod šifro: »Avto na razpolago« št. 749.

Odda se staroznana, izborna idoča, na novo opremljena

RESTAVRACIJA s sobami za tujce v Ljubljani

Florijanska ulica št. 4. — Samo prvovrstni, obratne glavnice zmožni strokovnjaki naj vložijo ponudbe na: A. KAJFEŽ, Kočevje.

NOVO!

NOVO!

V založništvu F. J. BUČKA, knjigarnarja v Prostejovu na Češkem,

so izšla tri znamenita dela o deških ročnih delih

na osnovni in meščanski šoli.

1. Bedřich Brosman: Izrekanke, prepleti, tisk in vzorci na višji stopnji osnovne in v meščanski šoli. Zbirka 112 listov z 2.200 primeri iz papirja in kartona. — Cena 80.— Din.

2. Bedřich Brosman & Otakar Kriebel: Ročna dela iz papirja in lepenke, II. izdaja. Zbirka 200 predlog z načrti, risbami, prilogi in barvah, fotografiranimi posnetki in z besedilom. — 80 Din.

3. Bedřich Brosman & Cyril Červinka: Dela iz lesa v razredu in delavnici. Zbirka 72 narisov in načrtov s pojasnilom in 105 slikami v tekstu. 115 Din.

Prevede navodil za posamezne knjige je oskrbel La'ovic Albin, ravnatelj meščanske šole v Trzinu, natisnila pa tiskarna »Sava« v Kranju. — Vsaka šola, ki hoče uspešno gojiti deška ročna dela, potrebuje nujno te knjige! — Vsak oče, ki hoče svojo dečo vzgojiti v veselju do dela, si oskrbi knjige! Prodajo knjig je prevzela tiskarna »SAVA« v Kranju. — Knjižarne primeren popust! — Naročitel!

Cenjenim čitateljem se priporočajo naslednje tvrdke:

Prodajalna K. T. D. (H. Ničman)
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 2.

FRANC FUJAN
krovstvo in zaloga
strešnih potrebščin
Ljubljana - Galjeveca 9.

IVAN JAVORNIK
mesar
Ljubljana, Dumbovska c. 7
Stojnica poleg Zmajstega mostu

Angeloslav Hrstnik
manufakturna trgovina
Ljubljana, Karlovska c. 8

Kdo kupi?

2 SALON, SUKNJI
novi, ceno naprodaj, Kroatštvo J. KVAS, Florijanska ulica 3. 781

Prodaj poceni dobro ohr.

harmonij

na 5 oktav in 5 registrov
Naslov v upravi: št. 763.

Proda se približno 70 m³
borovih in smrekovih
HILODOV

za žage, prevoza prosto
do postaje v Ptuj, in
1000 m³ bukovega LESA
na panju v Halozah. —
Vprašati: Minoritski samostan v Ptuj. 617

Kdo proda?

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
črne, ružične, Ljublj. na
Wolfova ulica št. 3

DIRA

na peresih, dobro ohranjena, za samca, se kupi. Ponudbe s ceno na upravo »Slovenca« pod šifro: »Dira« št. 747.

Plaša obrt

Priporoča se tvrdka
A. SUŠNIK, železnina
Ljubljana, Zaloška cesta.

Tvrdka A. VOLK

Ljubljana, Resljeva cesta 24
nudi najceneje vse vrste
pšenično moko in druge
mlevske izdelke.
Zahtevajte cenik!

OPOMINJAMO
na »Mali oglasnik«
v našem dnevniku. — Poslužite se ga ob vsaki priliki!

TEOD. KORN
šleparstvo in instalacijsko podjetje
Ljubljana
Poljanska cesta št. 8

ILUST. IRANI
SLOVENE
LETNIK 1925
SE SE DOBI

Jakob Kavčič
parna pekarna
Ljubljana, Gradišče 5
Podruž.: Prešernova 14

Deželna lekarna
pri Mar. Pomaga
Mr. ph. M. Leuslek
Ljubljana, Resljeva cesta 1

Marinc, Černe & Komp.
dr. z o. z., pleskarska in
črkoslik. tvrdka, LJUB.
LJANA, Igriska ul. 6

Blaž Jančar
pleskar
Ljubljana, Breg

K. Pečenko
trgovina vseh vrst mesa
in čevlarskih potrebščin
Ljubljana, Sv. Petra cesta 32

PRISTOU & BRICELJ
črkoslikarja, Ljubljana
Aleksandrova c. 1
Telef. 908 Ustan. 1901

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Krokov trg 7

Platnice za lanski
letnik »Ilustriran. Slovenca« ima
v zalogi Knjigovoznica
K. T. D. v Ljubljani.

KNJIGOVARNICA K. T. D.
v Ljubljani
Kopitarjeva ulica 6/II

Peter Žitnik
splošno kleparstvo
LJUBLJANA
Poljanska cesta 31

Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
To je naše geslo!

KNJIGOVARNICA K. T. D.
črtnica in tvornica
poslovnih knjig
v Ljubljani, Kopitarjeva ul. 6/II

PROSVETNO DRUŠTVO »SOTLA« V PODČETRKTU naznana pretužno vest, da je njegov blagajnik, soustanovitelj in ne-umoren sodehovec, gospod

Slavko Gobec

poštar v Podčetrktu

po kratki, mučni bolezni dne 2. februarja 1927 mirno v Gospodu zaspal.

Časten spomin in slava mu!

Podčetrtek, dne 2. februarja 1927.

ODBOR.

Ljudmilo Žgur (recte Šegur)

ki je danes dne 3. februarja ob pol 14. uri, večkrat prevedena s sv. zakramenti za umirajoče, po 27 letni, mukepolni bolezni, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb se bo vršil v soboto dne 5. februarja ob pol 4 popoldne iz hiše žalosti, na farno pokopališče.

Zagorje, dne 3. februarja 1927.

JOSIP, ROBERT, ADOLF, IGNACIJ RANZINGER,
nečaki — in vsi ostali sorodniki.

Zahvala.

Ob prerani smrti blagopokojnega gospoda

Alojzija Gatscha

smo prejeli obilo dokazov sočustvovanja; ker nam je nemogoče, zahvaliti se poedincem, budi dovoljeno, da izrečemo tem potom vsem, ki so nam izkazali v teh težkih trenutkih svojo naklonjenost, najtoplejšo zahvalo, posebno še č. g. mestnemu župniku, načelniku občinske hranilnice, č. g. članom godbe požarne bramb, pevskemu zboru, Strelski družbi in č. g. lovcom.

Vsem najlepša hvala!

Kostanjevica, dne 3. februarja 1927.

ZALUJOČI OSTALI.

Kostanjev les

razžagan, do 1 m 20 cm, lahko od 10 do 30 cm, neklan in neobeljen, kupuje stalno po ugodnih cenah in takojšnjemu plačilu ev. proti akreditivu

ERNEST MARINC, Celje Zrinskega ul. št. 4

Posredovalci dobe provizijo.

Prosimo svoje stare dobavitelje, da nam določijo

nonudbe za orehov les!

ADOLF FRANK, Furnier- u. Holzimport, Akt. Ges., NÜRNBERG.

Žalostnega srca naznanjamo vsem prijateljem in znancem, da je naš preljubi oče, stari oče, tast in stric, gospod

Matej Naglič

železniški čuvaj v p.

danes popoldne po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto popoldne iz Godešiča št. 67 na pokopališče v Retečah pri Školji Loki. Godešič, 3. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

Tužnim in potrtnim srcem naznanjam vsem svojim in njenim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moja vrla in dobra žena

Julijana Domajnko roj. Koren

dne 14. januarja 1927 po kratki in mukepolni bolezni mirno v Bogu zaspala. — Pogreb drage mi pokojne Julijane je bil v nedeljo 16. jan. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti ob mnogobrojni udeležbi občinstva in uradništva, posebno pa vseh Slovencev. Hvala jim!

Kladanj v Bosni, 31. januarja 1927.

Žalujoči soprogi Anton in dve novorojeni hčerki Antonija in Julijana Domanjko.

Zahvala. Ob prezgodnji in bridki izgubi našega ljubljene, dobrega, predobrega, nadvse skrbnega soproga, očeta, starega očeta, brata, strica, tasta, blagopokojnega

Vinko Rojnika

organista in cerkovnika

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so nam na katerikoli način lajšali neizmerno bol. Zahvaljujemo se č. g. duhovščini, č. g. dr. Červinku, ki mu je za časa bolezni požrtvovalno lajšal muke, č. g. Bošnjak in Klančnik za ganljive govore, kolegom-organistom ter pevskemu društvu »Braslovče« za v srce segajoče žalostinke, gasilnemu društvu za častno spremstvo, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so od blizu in daleč prihli ter v tako obilnem številu spremlili našega nepozabnega rajnika k večnemu počitku. Zato vsem: Bog plačaj!

Braslovče, dne 2. februarja 1927.

Žalujoče rodbine:

Rojnik, Robida, Lukeš, Lenko.

Zahvala.

Za izraze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubljene očeta, starega očeta, soproga in tasta

Andreja Jamnik

izrekamo vsem našo najtoplejšo zahvalo. Posebno zahvalo smo dolžni onim, ki so pokojniku za časa dolgega in mučnega bolehanja z obiskom skušali lajšati bol, kakor tudi njegovim stanovskim tovarišem in zadrugi klobučarjev za časten zasop in prekrasni venec. Zahvaljujemo se prostovoljnemu gasilnemu društvu v Školji Loki za polnoštevilan nastop, godbo in venec, gasilnemu društvu v Kranju, Stari Loki, Zabnici, Virmaše ter župnemu tajniku č. g. F. Kramerju za nagrobni govor, preč. duhovščini, sokolskemu društvu v Školji Loki in pa vsem, ki so spremlili pokojnika k večnemu počitku.

Posebno zahvalo še pevskemu zboru škojloškega Sokola za žalostinke. Prisrčna hvala vsem!

Školja Loka, dne 3. februarja 1927.

Žalujoči ostali.

„Elektra“ d. d. v Ljubljani javlja tužno vest, da je preminul dne 2. februarja član upravnega sveta, gospod

inž. Ignacij Šega

direktor drž. železn. v pokoju itd.

Pokojnika, ki si je stekel za družbo nevenljivih zaslug, ohranimo v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 3. februarja 1927.